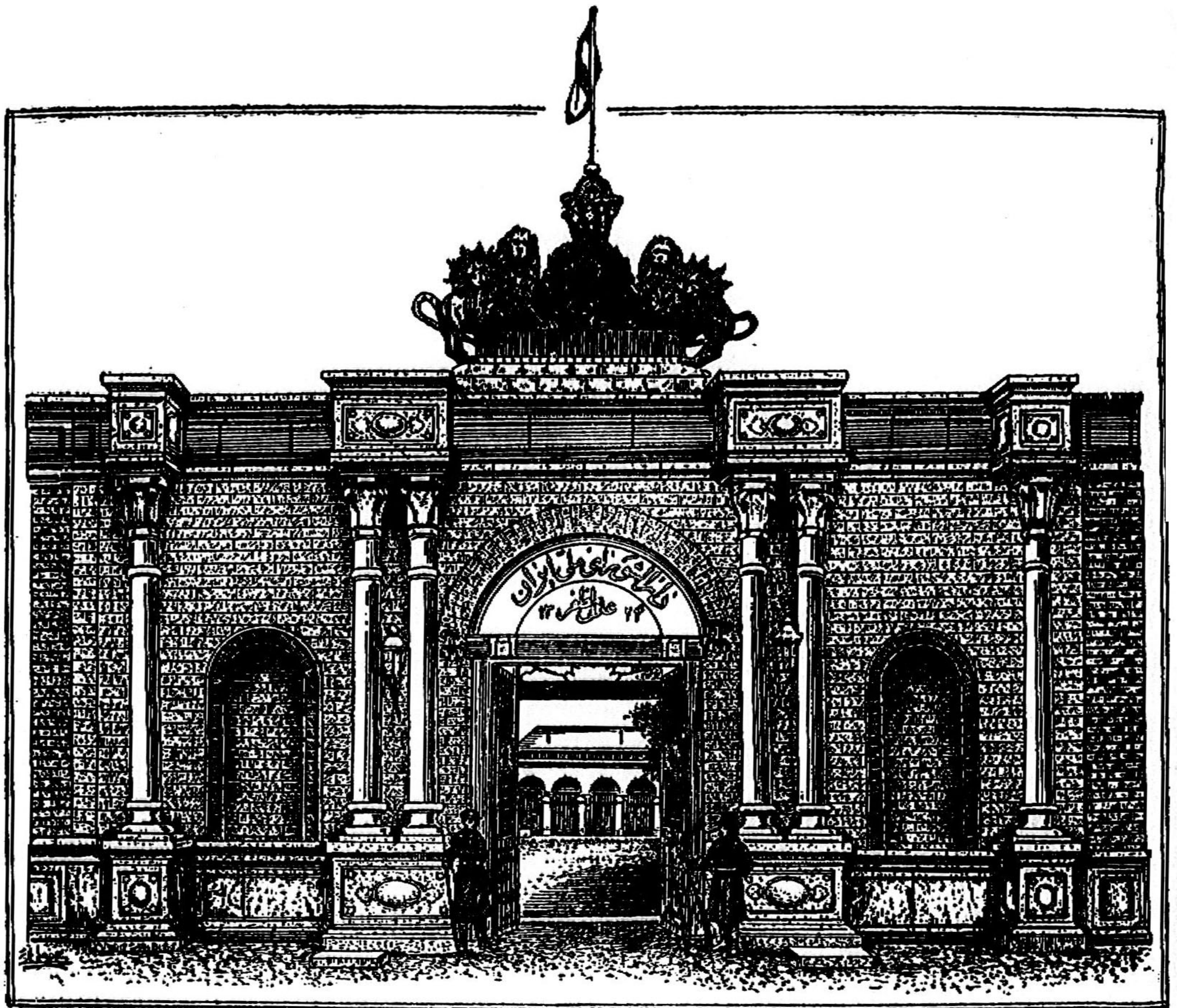

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۱۸</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۸۳</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۴ ذیحجه ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

الی صفحه	از صفحه	عنوان	نمبر
۱۶۸۵	۱۶۶۲	بقیه شورسبت بنجر کیسیون بودجه راجع به اضافات سنه ۱۳۰۵ وزارت فوائد عامه	۱

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۳ خردادماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۴ ذیحجه ۱۳۴۵

جلسه ۱۱۸

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان: اسفندیاری - آقا سید کاظم یزدی - نظام مافی
 ضیاء - حیدری مکرری - ارباب کیخسرو - لیتوانی - فرشی
 دکتر لقمان - میرزا حسن خان وثوق - زعیم

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست
 آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس روز یکشنبه بیست و یکم
 خرداد را آقای دیوان بیگی قرائت کردند)

غائبین بی اجازه جلسه قبل
آقایان: علی خان اعظمی - حشمتی - نوبخت - حاج
حسن آقا ملک
در آمدگان یا اجازه جلسه قبل
آقایان: روحی - فرمند - کازرونی.
در آمدگان بی اجازه جلسه قبل
آقایان: شریعت زاده - آقا زاده - بیزواری - میرزا محمد
تقی بهار -

رئیس - صورت مجلس مخالفی دارد یا نه؟

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

عده از نمایندگان - دستور

رئیس - وارد دستور بشویم؟

جمعی از نمایندگان - بلی.

حاج آقا رضا رفیع - بنده در دستور عرض دارم
استدعا می کنم طرحی که از طرف آقایان نمایندگان
تهیه شده است راجع ورود بمجلس مقدم بر هر چیز
مطرح شود. بقید دو فوریت هم پیشنهاد شده است.
رئیس - بعد از نفوس مطرح میشود. خبر کمیسیون
بودجه راجع باضافات وزارت فوائد عامه مطرح است
آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده بارها عرض کرده ام که کلیه
باضافات مخالفم. هر چند در این مسئله خیلی مورد
ملامت واقع شده ام و همه کس مرا مذمت می کنند و میگویند
با اصلاحات مخالفت می کنی و خوب نیست از آنها
بگذرد ولی عقیده خودم برخلاف این است و عقیده دارم
که این اضافات اصلاحات را از مملکت ما میبرد و باعث
خرابی بودجه و مملکت خواهد شد و سبب میشود که
مردم همه روزه از اطراف فشار ادارات می آورند و
بهر قسم که شده می خواهند خودشان را وارد ادارات
بکنند و این خیلی بد تربیتی است و باعث این میشود

که همیشه میز و صندلی درست کنند و اگر يك
كدامشان را هم بمحقوقشان دست بزنند جمع
میشوند این جا و داد و فریاد می کنند که این ارث
پدر ما است و ارث مادر ما است و حق ندارید دست
بزنید هزار تا بدهم می گویند. معایب این کار خیلی
است بودجه را هم از تعدیل می اندازد اگر مجلس
بخواهد هر روزی این اضافات برود و رأی بدهد با
این همه معایبی که هست تعدی بزرگی نسبت بمالیات بده
ها شده مالیات بده ها که نمی توانند روزی سه قران
عایدی پیدا کنند چه قدر باید از آنها بگیرند و هی
بدهند بمالیات بخور ها بعد هم هر روز يك اضافاتی این
جا برای آنها بگذرانند. بنده این را مخالف با انصاف
و مخالف با وجدان و همه چیز میدانم دیگر برای مالیات
بده چیزی باقی نمانده که بدهد مالیات بخور ها بخورند
خوب اگر حالا کسی بگوید این پول زیادی که يك
میلیون یا دو میلیون داریم چه کار بکنیم اولاً میگویم
پول زیادی معلوم نیست باشد فرضاً هم که باشد این
پول زیادی را بدهند يك کارخانه بیاورند يك چاه
نقط را استخراج کنند. يك کارخانه کاغذ سازی بیاورند
که محل احتیاج است و در مقابلش يك اشکال تراشی
هائی نکنند. يك کارخانه قند سازی بیاورند. نه اینکه
همه روزه هی اضافه هی اضافه و فلان چیز. اینها
صحیح نیست و برای مملکت مضر است و بنده از هیچ
ملاحظاتی هم نمیترسم و این روبه خودم را تعقیب میکنم
رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - این فرمایش را آقای فیروز آبادی کراراً
فرموده اند که اضافات زیادی نباید داده شود. بنده هم
در يك قسمت بانظریه ایشان موافقم حتی در یکی در
جلسه قبل در کمیسیون بودجه مذاکره شد که اضافاتی که
برای مستخدمین پیشنهاد کرده اند بابت سال ۱۳۰۵ که
بودجه آن سال برای ۱۳۰۶ مأخذ میشود آن اضافات
را موافقت نکنیم مگر برای مستخدمین جزو ثبات و

منشی سوم و در این حدود. این نظریه کمیسیون بوده
است البته صرفه جوئی درمخارج از نقطه نظر وضعیت مملکت
يك كار خیلی خوبی است ولی صرفه جوئی که مضر
بمال مملکت نباشد و يك منافع را تقویت نکند. اگر
وزارت فوائد عامه محتاج باشد بيك تشکیلات جدیدی
برای توسعه امور فلاحی یا بيك اقدامات مؤثری برای
ترقیات مملکت این را باید در ردیف اصلاحات شمرد
نه در ردیف اضافات. اگر گفته میشود فلان متخصص
حشره شناس برود و بيك تحقیقاتی بکند و ملاحظه کند
که سن را چگونه باید جلوگیری کرد ملخ را چگونه باید
دفع کرد این را نباید جزو اضافات شمرد با اگر در
دوائر وزارت فوائد عامه احتیاجی نسبت بمستخدمین است
از نظر اینکه چند سال است بيك تشکیلاتی پیدا کرده است
و بيك وزارتخانه تازه ایست نبایستی با اضافات مخالفت کرد
شما ملاحظه فرمائید و اگر اضافه حقوق بکسی داده
شده است مخالفت فرمائید ولی این چیزهائی که پیش بینی
شده است خرج بيك مؤسسه میشود که از نقطه نظر
متخصصین آمریکائی که استخدام کرده اید لازم است و آنها
اینها را ضروری دانسته اند کمیسیون هم تصویب کرده
است و بطور مطلق وبدون مطالعه با اضافات مخالف بودن
بعقیده بنده خوب نیست. خوب است در آتیه بيك تبعیضی
هم ایشان قائل بشوند و آن اقلامی که بنظرشان خوب
نیست و بعقیده ایشان هیچ ثمری ندارد با آنها مخالفت
فرمائید و الا بطور کلی بالایحه بودجه اساساً از نقطه
نظر اینکه اینها بيك مخارج غیر ضروری است مخالفت
کردن خوب نیست. شاید آن خرجی که بعقیده شما
غیر ضروری است ضروری و لازم باشد. فرمودند که این
مالیات خورها منافع خودشان را در نظر میگیرند باید
فکر مالیات بده ها هم بود. بنده عرض میکنم که
گرفتن مالیات فلسفه ندارد جز اینکه بدهند به نظمیه
و امنیه و قشون و اینها که بيك خدماتی را انجام
میدهند مالیات را که نمیگیرند ذخیره کنند مالیات را برای

مخارج مملکت میگیرند. برای ما محتاج مملکت میگیرند.
مالیات بخور در تمام ممالک هست. حکومت در هر مملکتی مالیات
بخور است هیئت مستخدمه ملت است و محتاج بيك مخارجی
است که باید از رعیت بگیرند و بيك چیز نازده نیست.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده غرض حقیقه اظهار مخالفت نیست
بلکه می خواهم فقط بيك تذکرانی داده باشم آنچه را
که بنده حس میکنم و گمان می کنم که عقیده همه
آقایان هم همین باشد این است که دولت دارد بطرف
اسراف و تبذیر میبرد بیدائید و مدنی را که مستخدمین
دولت مشغول کار هستند مقایسه کنید با حقوق که
میگیرند به بینید چه خبر است. روزی چهار ساعت و
پنج ساعت فقط کار می کنند باقیش را چه کار میکنند؟
نمیدانم. بالاخره با این وضع تربیت میشوند تمام مملکت
به تنبلی و کم کاری. و چون ادارات ما بيك ادارات
تجمیلی است و فوق العاده مدت کارش کم است و در همان
مدت هم باز کارش کم است (خنده نمایندگان) بعقیده بنده
در مقابل این ازدحام مستخدمین که اسم استخدام را
می گذارند روی آنها این حقوق هم که آنها داده میشود
باز زیاد است و مخصوصاً در مقابل فقر و فاقه و بدبختی
که سر تا سر مملکت را از حیث اقتصاد گرفته است
و دولت لازم است که با در نظر گرفتن وضعیت عمومی
و طرز زندگانی جامعه ادارات خودش را تنظیم و تشکیل
کند بعلاوه بنده می بینم در این دوره بيك چیز نازده
و نو ظهوری برای ما پیدا شده حالا بيك دوازدهم دو
دوازدهم سه دوازدهم چهار دوازدهم را در دوره پنجم
دیده بودیم ولی در این دوره اضافات بجای بودجه می آید
بایستی بودجه سال آتی بطور کلی شش ماه قبل از انقضاء
سال جاری تهیه و بمجلس شورای تقدیم شود ملاحظه
فرمائید ما داریم حالا اضافات را تصویب می کنیم
در صورتیکه بایستی این اضافات ضمیمه بيك بودجه باشد
که ما در هر صورت مطالعه کنیم و به بینیم این ها

مورد دارد یا ندارد از طرفی هم خوب اگر رأی ندهیم چه میشود. آقایان اعضای کمیسیون (که طرف اعتماد ما هستند يك آدم های جدی هم هستند و ساعی هستند که بلکه يك تقلیل خرجی پیدا بشود) میگویند که خیر لازم است و تصویب هم کرده اند از طرف دیگر راستی راستی بنده بودجه گذشته را که درست در تحت نظر نگرفته ام مطالعه نکرده ام رأی خودم را هم که نمی توانم منحل در رأی دیگری بکنم آخر من هم يك وظیفه دارم که باید انجام بدهم وظیفه من منوط باین است که من تشخیص بدهم و این موجب بر این است که بودجه کلی در مرئی و اظرف من باشد و متأسفانه نیست. در هر صورت غرض بنده از این بیانات این است که خوب است آقایان عریض بنده را کاملاً در تحت دقت قرار بدهند و يك قدری از اسراف و تبذیر جلو گیری کنند و الا بنده عقیده ام این است که با این وضعیت که ما داریم جلو میرویم مردم از حیث زندگانی بیشتر در مخاطره و مضیقه واقع خواهند شد. این بود عقیده بنده

شیروانی (مخبر کمیسیون بودجه) - آقای رهنا در دوره گذشته يك روز اینجا فرمودند که گاهی مجلس در بعضی مسائل ساعت سعد و نحس پیدا میکند هر يك از وزارتخانه های ما يك لایحه اضافی (همانطور که آقای کازرونی فرمودند معمول شده است) داشته اند و مجلس هم پس از اینکه یکی دو نفر مخالف حرف زدند آنها را تصویب کرده است و رفته است. ماده واحده بود منتهی ما برای اطلاع خاطر نمایندگان محترم صورت جزء آنرا هم ضمیمه ماده واحده کردیم که آقایان مسبوق باشند چندین لایحه اضافات وزارت فواید عامه و وزارت امور خارجه در مجلس معطل مانده است مخصوصاً لایحه اضافات وزارت فواید عامه یکی از بهترین لوایح مفیده اضافی است که تقدیم شده است این دو لایحه دچار آن ساعت نحس شده است. بنده

حالا با آقای معاون وزارت فواید عامه صحبت می کردم تقریباً معادل مبلغ همین لایحه در مجلس صحبت شده است و اگر حساب کنیم شاید جلسات مجلس و کمیسیونهای که در اطراف این لایحه بحث شده است بیشتر از شصت هزار تومان خرجش شده است و این لایحه همین طور گرفتار مانده است در مجلس و در ضمن این ماده واحده که فرضاً يك جزئیات مربوط بفلان شخص میشود تمام احتیاجات مملکتی ذکر میشود. اصلاح عدلیه در این لایحه گفته میشود اصلاح معارف در این لایحه گفته میشود، اصلاح آبیاری - سد بندی - راه آهن - فلاحت همه اینها در این لایحه ذکر میشود، بالاخره تمام اصلاحات مملکتی در ضمن این لایحه اضافات فواید عامه ذکر میشود و اسمش هم این است که در لایحه بودجه همه چیز میشود گفت در صورتیکه مکرر عرض شده است که این لایحه بودجه نیست و این لایحه يك لایحه است برای تکمیل بودجه مملکتی که میخواهیم تقدیم مجلس کنیم و تاخیر آن جز اینکه کمیسیون بودجه را دچار تاخیر در کار خودش بکند فایده ندارد. این که فرمودند آنها يك خرجهای است برای ادارات تجملی بنده کاملاً تصدیق میکنم که يك قسمت از ادارات ما ادارات ارزاقی بانجملی است لوایح اضافی هم که آمده است مثلاً مربوط بوزارت داخله راجع بوده است بيك مقدار از همان ارزاقی ها که آقای کازرونی میفرمایند که يك نایب الحکومه کجا یکی کجا یکی کجا بيك ثبات کجا بيك منشی کجا ضمناً بيك مبلغی راجع به تعمیر ابنیه دولتی ولی بيك لایحه که صدی پنجاه آن شاید موافق نظر آقای کازرونی باشد همین لایحه است. لا اقل اسمش که لایحه مخارج اصلاح فلاحتی است. لا اقل این اسم که رویش هست این اسم غیر از آن اسم اداره سازی بيك وزارتخانه است. اصلاح فلاحتی و تأسیساتی که مربوط بامور فلاحت است مثل سایر اصلاحات آنقدر ها مرئی و محسوس نیست برای اینکه اگر بيك اعتباری

داده شود برای ساختن يك راهی باری فلان کارخانه یا راه آهن آن کارخانه یا راه آهن در جلوی چشم شما گذاشته میشود ولی امتحانات فلاحتی و حشرشناسی و امراض نباتات و این جور مسائل اصلاً باین زودبها مرئی نمیشود و هر چه هم ما بخوایم برویم نقیض میکنیم که این اداره چه کرده است نمیتوانیم تشخیص بدهیم و بالاخره باید مآلاً این کار نتیجه اش محسوس بشود بيك نفر متخصص ما آورده ایم با سالی ده هزار تومان حقوق خود این بیچاره دیروز دیروز مکرر بمن می گفت که آقا بدون این وسائل و لوازمی که من لازم دارم و باید بدست من بدهید وجود من در این مملکت عاطل و باطل است. بنده الان در این مملکت نمی توانم خدمت بکنم و وظیفه حتمی خود را انجام بدهم چون وسائل کار ندارم. لا برانوار می خواهد که در جزء این لایحه نوشته شده. و انواع چیزهای دیگر که طرف احتیاج است و در ضمن این لایحه بيك قسمتش نوشته شده. و الان مدتی شش ماه است که در مجلس شورای ملی گیر کرده است. اینک آقای کازرونی فرمودند که مخالفت ایشان برای تذکر است که بالاخره بیشتر دقت و صرفه جوئی بشود این را بنده از طرف کمیسیون بودجه عرض میکنم که اطاعت میکنم خودشان هم اینقدر احساس کرده اند که همانقدری که ما در این جا از بيك لایحه مدافعه میکنیم ده برابر این با بيك لایحه در کمیسیون بودجه مخالفت می کنیم و غالباً وزراء به بنده گفته اند که شما از مجلس بیشتر بما فشار می آورید برای اینکه بيك لایحه را ما غالباً در مجلس می آوریم که مخالفت مثبت در آن جا اظهار میشود ما بارها بيك لایحه را از طرف کمیسیون مجلس تقدیم کرده ایم که میگویند کم است و مخالف مثبت در اینجا اظهار نظر میکنند. در هر صورت بنده از آقایان مخالفین استدعا میکنم اجازه بدهند که این لایحه اضافی وزارت خارجه و فواید عامه امروز از مجلس بگذرد چون ما الان در کمیسیون بودجه

معطل هستیم و تمام کارهای مقدماتی مان را کرده ایم و معطل هستیم به بینیم که تکلیف این دو لایحه در مجلس چه میشود و بالاخره پس از آن در ظرف ده روز بدست روز بيك ماه بودجه را تقدیم مجلس بکنیم و آن وقت وقتی است که آقای کازرونی و سایر آقایان که مخصوصاً نسبت بلوایح بودجه نظریاتی دارند باید بفرمایند و حذف و کم و کسر بفرمایند و تمام اصلاحات را در آن لوایح اظهار بفرمایند ما هم البته رأی مجلس را مافوق تمام آراء و مقدس میدانیم ولی اول هم گفتیم که این دو لایحه مبلغش گنجایش اینقدر حرف زدن را ندارد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است عده دیگر - کافی نیست

آقا سید یعقوب - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم.

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - مخالفت بنده برای خاطر این است که آقای شیروانی بيك مسئله فرمودند که گرفتار نحس شده است و لایحه معارف گرفتار سعد شده است بنده میخواهم فلسفه اش را بهشان عرض کنم که به چه دلیل. و نظریات دیگری هم دارم که باید عرض کنم و ناچارم با کفایت مذاکرات مخالفت کنم حالا خود دانید

رئیس - رأی میگیریم آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(عده قلیبی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. آقای دشتی

دشتی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای بامداد

بامداد - بنده تصور می کنم که اظهارات آقای شیروانی باستناد صحیحی که آقای رهنا کرده بودند منطبق بر این لایحه نیست یعنی سعد و نحس در بین نیست بنده که

موافقت دارم با دولت با این لایحه مخالفت دارم خود شما هم حقیقه چون وظیفه مخبری دارید باید دفاع کنید ولی البته تصدیق دارید که يك اقلایم هم در این لایحه است که نمیشود بآن رأی داد. این لایحه بعقیده بنده همان معنای لغویش را دارد یعنی لایحه اضافی و خیلی از اقلامش زیادی است. بنده از اشخاصی بودم که همیشه آرزو داشتم که این مملکت دو مؤسسه داشته باشد یکی مؤسسه که برای این مملکت آدم درست می کند یکی هم مؤسسه که برای مملکت تولید ثروت می کند و باید باین دو مؤسسه اهمیت داده شود و این مملکت وسیله رفایش همین دو مؤسسه است یکی معارف یکی فواید عامه که رفیات مملکت را ریشه دار می کند. ولی ما هر چیزی که در مملکت بیشتر اهمیت میدهم بقدری بشاخ و برگ آن میافزایم و میپردازیم که اصل مقصود ما مفقود نگم میشود. وقتی که ما نگاه می کنیم باین وزارت فواید عامه می بینیم که يك وقتی دارای دوازده هزار تومان بودجه بود آن نفعی که برای مملکت داشت چه بود؟ در همان موقع چیزی که دست این وزارتخانه بود معدن فیروزه نیشابور و نمک ابوان کی و چندتا معدن دیگر بود که خودش کشف شده بود. جنکل را هم آن اشجار صنعتی اش را اداره گمرک يك معامله میکرد حالا این وزارتخانه بودجه اش رسیده است بچهار میلیون و دو صد هزار تومان و کسری. بیائیم حساب کنیم این مقداری که پول بفوائد عامه داده میشود چه فواید عامه و نفع عمومی در بر داشته است؟ البته تمام وزارتخانههای ما وزارتخانه خرج است از وزارت خارجه کسی دخل نمیکند از معارف کسی دخل نخواسته است هکذا وزارت مالیه فقط بگانه وزارتخانه که برای مملکت نفع دارد و تولید ثروت میکند وزارت فواید عامه است ولی این وزارتخانه يك وزارتخانه و يك مسیله ثروت خوری شده است اگر چه در این لایحه طرق و شوارع ذکر نشده و آن يك بدبختی دیگری دارد ولی برای نمونه عرض میکنم که در تیرماه و خردادماه

سال گذشته ناحیه ۱۳ صد و هفتاد و پنج بودجه اش خرج برسنتش شده بود و صد و بیست و پنج خرج راه از همین نمونه تمام را قیاس کنید. آقای باستانی می گویند هیچ اضافه حقوقی ندارند و تمام خرج مؤسسات میشود یعنی بمقصد صرف میشود يك قلمش را بنده عرض میکنم نوشته است. مدیر احصائیه دو صد تومان بنده و بعضی از آقایان یادم است که یکی هم آقای آقا سید یعقوب بودند که داد و فریاد می کردیم که يك نفر با ماهی چهل و دو تومان تمام آن احصائیه هائی را که میرسد می تواند ثبت کند دیگر مدیر احصائیه با ماهی دو صد تومان نمی خواهد تا بالاخره قرار شد کسر کنند باز در این جا آمده اند و صد و پنجاه تومان برایش قرار داده اند. بنده هم باشخص مخالفم هم با قلمش. شخص گیلدو بران است. گیلدو بران همان قونسول روس تزاری روس سفید سابق است که دستش هنوز بخون گیلانی و طهرانی آلوده است (نمایندگان - صحیح است) حالا ما يك ملت اخلاقی باشیم که کاری نداشته باشیم و عفو و اغماض کنیم آیا باید تشویق هم بکنیم؟ آمدند و يك لایحه آوردند بنام متخصص چای کار برای پسر پروتووا ما رد کردیم بعد آمدند و این قلم را اضافه کردند لایحه اش که در کمیسیون بودجه رد شد آقایان چون علاقه مند بودند آمدند از صد تومان هم بیشتر بهش دادند. خوب با این وضع چطور میشود باین لایحه رأی داد؟ ...

جلائی - ردش کنید آقا.

بامداد - همه چیز در خوبی و بدی تابع نتیجه است اگر مقدمات يك چیزی بد شد ولی نتیجه اش خوب شد میگویند خوب است ولی اگر مقدمات کار علی العرض خوب شد و نتیجه بد شد میگویند بد است. ما چهار میلیون و دو صد و پنجاه و چند هزار تومان میدهم بوزارت فواید عامه حالا باید به بینیم آیا فلاحی ما از همان فلاحی عهد آدم يك چیزیش تغییر کرده است؟

آمده اند و برای ما ترتیب جنکل داده اند!! اقلایم يك قانون جنکل يك لایحه جنکل می خواستند تهیه کنند و برای ما بیارند که چطور درخت بکارند چطور قطع کنند چطور غرس کنند که جنکل ها از میان زود و حیف و میل نشود و يك ترتیبی مثل سایر نقاط دنیا بدهند. یکی دیگر مؤسسه تجارت است. بنده نتیجه که از این مؤسسه تجارنی که مدیر کل دارد اجزاء دارد و ضمیمه وزارت فواید عامه شده دیده ام این است که گاهی یکی دو مرتبه در روزنامه ها خوانده ام که مینویسد در آمریکا خشکه باربران از قبیل قیسی و بادام و گردو و کشمش بازار دارد - مشتری دارد - بشرط اینکه پاك باشد. حالا این چطور شده است؟ آنجا وزیر مختار ایران در واشنگتن برای خالی نبودن عریضه يك راپورتنی نوشته و چون چیزی نداشته این را نوشته است و در حاشیه آن راپرت هم علی المعمول مدیر مربوط باین کار نوشته است سوادى بوزارت فواید عامه بفرستید آن اداره هم که سواد به آنجا فرستاده شده نفضل کرده است و گفته است بجزایر بدهید تا مردم ملتفت بشوند ولی دیگر کارهای تجارنی بادر خارج بازار پیدا کردن و اینها هیچ نیست شما را بخدا این مؤسسه تجارت و این ترتیبان برای همین است و بس؟ بنا بر این بنده عرض می کنم این پولی که باین ترتیب از مردم گرفته میشود که سر میز کرمان آمد و بنده پرسیدم که حال کرمان چیست يك شرحی نقل کرد که خودش هم گریه کرد خودش هم دیده بود. این پولی را که از آنها میگیریم اقلایم طورى خرج کنیم که مردم هم نفع ببرند. يك معمای غریب و لا ینحلی برای بنده پیدا شده و آن این است که از این قبیل بودجه ها که می متصل میآید و ما تصویب میکنیم قدر مسلم این است که ما بیست و سه کرور پول قند می دهیم که نه لوکس است و نه هیچ کارش می شود کرد. دهانی و شهری و ایلات همه می خورند تأسیس کارخانه قند هم حد متوسط ششصد هفتصد هزار تومان بیشتر نیست. چرا يك لایحه

برای قند نمی آورند؟ چرا لایحه توسعه اقتصادی مان نمی آید؟ در مقابل از این اضافات متصل میآید این بود جهات مخالفت بنده و خدا شاهد است هیچ مقصودی نداشتم و فقط می خواستم به بینم میشود باین لایحه رأی داد یا نه؟ اگر میشود که بنده حرفی ندارم.

رئیس الوزراء - مجلس شورای ملی الان رأی بدهد که ما همان وزارت فواید عامه دوازده هزار تومانی را می خواهیم بنده همین الان با میشود و میروم فواید عامه را روی همان دوازده هزار تومان تشکیل میدهم...

آقا سید یعقوب خدا کند که چنین کار را بکنید رئیس الوزراء - اشکال ندارد ولی مجلس شورای ملی فواید عامه می خواهد که راه آهن داشته باشد راه سازی را می خواهد فلاحی را می خواهد جنکل می خواهد تجارت می خواهد و تمام این خرجها و مؤسساتی را که در این لایحه پیش بینی شده است می خواهد. و با اعتمادی که آقایان به بنده اظهار می فرمایند این لایحه را هم بنده نوشته ام و آورده ام. چیز غریبی است همه لوابجی که تا بحال گذشته است صحیح بوده این یکی غلط بوده است؟ این را من خودم نوشتم و تمام اقلامش را مطالعه کرده ام لازم هم دانسته ام صحیح هم بود آقا سید یعقوب - انسان جائز الخطا است.

رئیس الوزراء - کم هم هست اگر وزارت فواید عامه بخواید باید در هر قسمتش بیشتر از اینها خرج کنید اینکه ما باین مبلغ اکتفا کردیم برای این بود که پول نداریم وقتی که نداریم چه بکنیم؟ و الا آن فلاحی که در فلسفه ازش گفتگو میشود و فلسفه اش را در کتب فرانکی نوشته اند و ما ها گاهی خوانده ایم خود من هم خوانده ام این قسم فلاحی با این بضاعتی که ما داریم نمیرسیم بهش و باید پیش از این خرج کرد. بعلاوه هر تأسیسی اولش خرج دارد شما شش ماه از سال گذشته

يك متخصص فلاحت استخدام کرده اید برای اینکه این بکلی بیکار نباشد يك اجزائی باو داده شده است و يك ناسیسات جدیدی برای او منظور شده است و ما خیال می کردیم که همان شش ماه بآخر سال مانده این لایحه که آمد به کمیسیون جریانش را طی میکنند و زود از مجلس میگذرد و این شخص میرود سر کارش و اینها هم مشغول کار میشوند ولی اینطور نشد. الان يك جماعتی مشغول کارند سه ماه و شش ماه و نه ماه و فقط اینها را برای صرفه جوئی قرار داده ایم که چهار ماه آخر سال را بانها پول بدهیم و مؤسسات هم چون پول رسید اصلاً تشکیل نشده است. يك مقدار دیگر از این لایحه اعتبار است که می ماند برای سال ۱۳۰۶ و در ۱۳۰۶ بآب عمل میشود. حالاً هم بنده مأمور اجرای اوامر مجلس شورای ملی هستم امر میدهند که این کار را بکنیم می کنیم امر نمی دهند نمی کنیم امر میدهند همان فواید عامه دوازده هزار تومانی را درست کنیم همان را درست می کنیم ولی بر حسب وظیفه خودم عرض میکنم که صلاح مملکت این است که این را رأی بدهند و ما اجرا کنیم حالا مختارید.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

فیروز آبادی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بلی. این يك امر مهمی است و ما نباید قائل شویم باین که فقط چهار نفر موافق و مخالف حرف بزنند و بعد مذاکرات کافی بشود و مطالب نا گفته بماند... شبروانی - شش ماه است حرف میزنید.

فیروز آبادی - در مقدمه اش خوبست مذاکره بشود ولی پیشنهادات کم شود اگر در مقدمات مذاکره کم شود در پیشنهادات مذاکرات زیاد می شود. باین ملاحظه با کفایت مذاکرات مخالفم و اگر هم اجازه بدهند عرضی هم دارم.

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد محمد ولی میرزا.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از جمع کل اضافات مبلغ ۱۲۵۷۶ تومان کسر شود.

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - در موقعی که بنده این پیشنهاد را کرده بودم مال قبل است و خیلی زمان از او میگذرد. بنده در نظر گرفته بودم که باین اقلامی که اضافات تشکیل میدهد بعضی از اقلام آن واقعاً بهر شکلی که در این جا موافقین توضیحاتی داده اند و خود آقایان نمایندگان و دولت هم توضیحاتی دادند با وجود اینها بنده هر چه در این اقلام دقت کردم دیدم باز جا دارد که يك مبلغی کاسته شود بدون آنکه آن معایبی که خود آقای رئیس الوزراء اظهار کردند آن معایب هم تولید شود و آن قسمتهائی را که بنده در نظر داشتم و اظهار کردم مخارج اعتباری است و راجع به اعتبارات است نه راجع به يك مخارجی که نههاندانی در مقابل آن شده باشد مثلاً این جا مینویسد: نه هزار تومان برای ایجاد لابراتوار های مخصوص امتحان بذر و ایجاد مزارع نمونه و خرید اناثیه و لوازم آن و مخارج نصب و غیره مطابق صورت جدا گانه به وزارت فواید عامه اعتبار داده میشود بنده از این نه هزار تومان پیشنهاد کرده بودم که پنجاه هزار تومان کاسته شود چرا؟ برای اینکه بنده خودم از اشخاصی هستم که به لابراتوار اهمیت زیاد میدهم برای امتحان بذر. و تهیه مزارع نمونه و تمام اینها يك چیز هائی است که هیچ منکر ندارد. و هر کس يك قدری علاقه داشته باشد و طالب ترقی و توسعه فلاح است باشد و بخواهد امور فلاحی ما در تحت اصول جدید امروزی

جریان پیدا کند باید در این قسمتها موافقت کند. ولی بنده در این جا می بینم که محالاً این لابراتوار هیچ کارش نشده است و هیچ زمینیه برای تهیه مزارع نمونه و امتحان بذر موجود نیست و در ۱۳۰۶ هم دست نخواهد داد - از این نقطه نظر که بنده با اصل قضیه موافقم پیشنهاد نکردم که تمام این نه هزار تومان حذف شود پنجاه هزار تومان آنرا پیشنهاد کردم که با آن چهار هزار تومانیکه باقی میماند مقدمات این کار را فراهم کنند بعد که يك چیزی جلوه گر شد حاضریم برای ایجاد لابراتوار و تکمیل آن در سال دیگر پنجاه هزار تومان صرف کنیم چون لابراتواری را که ما در نظر گرفته ایم با این نه هزار تومان هم ایجاد نمیشود. و همچنین يك اقلامی دیگر اینجا نوشته است مثلاً برای تبلیغات فلاح، بنده هر چه فکر می کنم که این تبلیغات بچه صورتی میشود نفهمیدم تمام ماها مردمانی هستیم فلاح و در ایران محتاج نیست تبلیغات فلاحی بشود، اساس زندگانی و معیشت مردم فلاح است. اگر این تبلیغات را میخواهند در خارج بکنند در امور فلاح داخلی ما چه تأثیری دارد؟ بنده که هر چه کردم نفهمیدم از نقطه نظر فلاح چه تبلیغاتی میکنند مثلاً بر میدارند يك متحد المالی صادر می کنند و لایان که در آنجا مثلاً از کدخدای دهان سؤال کنید که در آن ده وضعیت فلاحی چطور است و او هم يك جواب هائی میدهد که وضع فلاح آنجا چطور و حشر اینکه در آنجا هست از چه قبیل است و امراض زراعتی چه قسم است؟ برای این کار يك اوراقی طبع می شود و این اعتبار ای طبع آن اوراق است بنده عقیده دارم از این کار هیچ نتیجه مثبتی بدست نمی آید. تصور میکنم این پیشنهاد بنده را اگر عملی کنند یعنی آن جوهری را عرض کردم حذف کنند بهیچوجه مؤسسات ما را مدغم نمیزند بنده عقیده دارم که از این راه می شود که صرفه جوئی هائی کرده و نتیجه این صرفه جوئی را به يك مصارف خیلی واجب تر و ضروری تر رساند.

مخبر - بنده تصور میکردم که حضرت اقدس والا اگر بانام اقلام این بودجه مخالفت کنند باین دو قلم مخصوص که پیشنهاد کردند حذف شود شخص ایشان مخالفت نمی کنند برای اینکه بنده اطلاع دارم که ایشان سرشان توی کتاب است و تحصیل کرده اند و می دانند که بدون لابراتوار اصلاً ممکن نیست يك عملیات فلاحی را شروع کرد. اینکه فرمودند مختصر و غیر کافی است البته اگر وکیل میتواند پیشنهاد خرج بکنند و کمیسیون هم همچو پیشنهادی را میتواند قبول کند يك همچو چیزی را اگر ایشان پیشنهاد میکردند بنده فوراً قبول میکردم که پنجاه هزار تومان برای لابراتوار خرج شود ولی عجله چون ما محلی نداریم فعلاً آن مقداری را که متخصص فلاح لازم دانسته است برای تاسیس يك لابراتوار مختصر برای يك عملیات مقدماتی پیشنهاد شده است و آقایان رأی خواهند داد و برای چهل هزار تومان بقیه اش هم پیشنهاد جدیدی می آید و رأی میدهم. ولی در هر صورت ما اگر بخواهیم فلاح علمی شروع کنیم و لابراتوار نداشته باشیم يك چیز غریبی است. اما راجع به تبلیغات فلاحی فرمودند. اینها هم بنده تصور نمیکنم مخالفت کنند برای اینکه فلاح را نمی شود نوی سرش زد و او را حبس کرد که باید اصول فلاح خود را تغییر بدهی، حضرت والا خودتان که از ملاکین عمده هستید میدانید که اگر بخواهید یکی از آن چیز هائی را که شما در کتاب دیده اید در یکی از دهات بطور طبیعی اجرا کنید حتی بزور هم ممکن نیست. برای اینکه يك عادت و يك اصول طبیعی فلاحین و زارعین ما دارند که باین زودبها ول نمی کنند و وقتی که شما بخواهید در یکی از مزارعتان سیب زمینی بکارید میگویند این جا رسم نیست مثلاً در اصفهان ما هر وقت میخواستیم يك همچو تغییرات مختصری بدهیم زیر بار نمیرفتند. پس باید بتدریج در نتیجه تبلیغ و در

نتیجه نشان دادن فرم مدل ها و پیشنهادات مفید به زارعین اصولک فلاحات زمان حضرت نوح (ع) را تغییر بدهیم و مثل سایر جاهای دنیا شروع کنیم به زراعت و تمام اینها در سایه تبلیغات انجام میگیرد، حالا اگر در طرز تبلیغات ابرادی داشته باشید ممکن است نظریات خودتان را به وزارتخانه بدهید برای اینکه یکی از اشخاصی که باید علاقه مند به این لایحه باشد شخص حضرتعالی هستید و باید علاقه داشته باشید که یک همچو پولهایی در این مملکت خرج بشود و این اصول فلاحی فعلی ما تغییر کند منتهی! اگر یک نواقصی در کار می بینید حق شماست که بروید بوزارتخانه رئیس فلاحات ملاقات کنید البته شما را منکر نیستیم که یک اطلاعاتی در نتیجه تجربیات حاصل کرده اید آن اطلاعات خودتان را ضمیمه عملیات آنها بکنید والا در صورتیکه بالا براتوار و تبلیغات فلاحی که گل سرسبد این لایحه است مخالفت بفرمائید بنده نمیدانم با سایرین چه خواهید کرد

رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای ثقة الاسلامی
(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در لایحه اضافات در صفحه ۴ یکصد و پنجاه تومان حذف شود
رئیس -- آقای ثقة الاسلامی

میرزا ابوالحسن خان (ثقة الاسلامی) - بنده مقصودم از این قلم حقوق کبکلو براند است که قواسول روس بود که در موقع قضیه شعاع السلطنه و نحو بل گرفتن سفارت روس در موقعی که بالشویکها میخواستند سفارت روس را به مانجویل بدهند عملیاتی کرده است که خوشبختانه چون حالا دیگر با زور سرنیزه نمیتواند پوست ما ملت بدبخت را بکند یا دوستی کمپانیهایی که در وزارت خانه

تشکیل شده است و با دست آنها میخواهد ماهی صد و پنجاه تومان از پول این ملتی که ناچندی قبل این شخص سرشان را مبرید و از خون آنها ارتزاق میکرد بگیرد و ارتزاق نماید. بنده تصور میکنم که نباید ماها آن فجایع ایام تزاری روسیه را به این زودی فراموش نمائیم. مخبر - گویا آقای بامداد هم در این باب اظهاری فرمودند و گفتند که گویا در رشت بوده است. بنده چون اصفهانی هستم و کیلد و براند هم هیچوقت در رشت نبوده است و در اصفهان هم بنده فجایعی را که میفرمایند از او ندیدم و این فرمایش آقای بامداد همان مصداق حسن و خسین دختران معاویه است.

رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه شد. پیشنهاد دیگر آقای ثقة الاسلامی.
(مضمون آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در لایحه اضافات فوائد عامه در صفحه ۶ نمره ۲۷ ۱۵۰ تومان حذف شود.
رئیس -- آقای ثقة الاسلامی

ثقة الاسلامی - بنده اولاً برای جنکلهای آذربایجان متخصص لازم نمیدانم. و بعلاوه این شخص را هم که معین کرده اند تخصصهای دیگری دارد. چندی قبل از اداره فوائد عامه آذربایجان این شخص را فرستادند که برود برای راه آهن آذربایجان تراورس تهیه کند رفت به جنکلهای ساوجبلاغ و ۱۳۰۰ تراورس تهیه کرد و چهارده هزار با صد تومان خرج کرد یعنی هر تراورسی ۱۴ تومان خرجش شد و از آن تراورس ها قریب چهارصدنایش بدر نمیخورد و نتوانستند استفاده نمایند، حالا معلوم میشود وزارت فوائد عامه در ازاء این خدمت بزرگ که مشارالیه کرده است و متخصص در امور جنکلهای هم نیست

اورا متخصص جنکلهای آذربایجان کرده است. زیاده بر این لازم نمیدانم عرض کنم والا تخصص های این شخص را میتوانستم تشریح کنم که چه تخصصهایی دارد. معاون وزارت فوائد عامه - در اینموضوع آقای ثقة الاسلامی از بنده توضیحی خواستند و عرض کردم که این شخص استخدام نشده است.

رئیس -- رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند.
(معدودی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای طاهری.
(این نحو خوانده شد)
پیشنهاد میکنم در بودجه اضافی فوائد عامه صفحه ۴ نمره ۲۸ مبلغ ۴۰۷۶ تومان اعتبار مطلق تخصیص داده شود با اضافه بودجه مدرسه فلاحات.

رئیس -- آقای طاهری

دکتر طاهری - مکرراً این مذاکره در مجلس شده است که تنها راه نجات و اصلاح مملکت صرف یک مبلغ از صرفه جوئیهاست برای مؤسسات عام المنفعه. مقصود از این نظر این نیست که از مخارج لازمه مملکتی صرفه جوئی و حذف شود و صرف مؤسسات دیگری بشود. ولی اگر یک صرفه جوئی هائی در بودجه بشود باید صرف یک مؤسسات عام المنفعه نمود که نفع آن بمؤدیان مالیات هم برگردد. مدرسه فلاحات یکی از مؤسسات عام المنفعه است که برخلاف سایر مدارس اشخاص کار و عمل برای مملکت تهیه میکنند و برخلاف سایر مدارس که میز نشین ایجاد میکنند شاگردهای مدرسه فلاحات در آئینه ممکن است یک خدمانی به فلاحات این مملکت بکنند که آخرین راه خلاصی از فقر این مملکت است. مدرسه فلاحات یک مدرسه علمی تنها نیست بلکه جنبه عملی در آن غلبه دارد و باید علم و عمل توأم باشد. این مدرسه حالا خیلی

نواقص دارد از قبیل لابراتوار و ماشین آلات فلاحی و معلم و خیلی چیزهای دیگر که باید تکمیل شود و به مالیه هم هرچه مراجعه میشود میگویند پول نداریم چون مدرسه فلاحات یک ارتباط نام خاصی به وزارت فوائد عامه دارد در اینموقع که در بودجه اضافی فوائد عامه و فلاحات مبلغ چهار هزار تومان صرفه جوئی شده از مخارجی که پیشنهاد کرده بودند بطوریکه تصریح شده است این اعتبار هیچ تعهدی در مقابلش نشده است بنده پیشنهاد کردم این اضافه صرف مدرسه فلاحات شود که مربوط به خود وزارت فوائد عامه است و یک پیشنهاد دیگری هم راجع به لابورا توار عرض کرده ام که در موقع خودش عرایض خود را بعرض مبرسانم.

معاون رئیس الوزراء - یکی دوسه موضوع است که با مصداق دارد خلط می شود. بنده ممکن است از نقطه نظر حسن عقیده که به آقای ثقة الاسلامی دارم در اظهاراتی که میفرمایند موافقت کنم ولی ایشان هم تصدیق میفرمایند که نباید مصداق را با موضوع خلط کنند و باید از هم تفکیک کرد. اصل احصائیه یک چیز خوبی است که خودشان هم تصدیق دارند ولی با شخص آن ممکن است مخالف باشند و بنده هم با نظریه ایشان موافق باشم اما اصل موضوع را نباید طرد کرد. ما اساساً با احصائیه باریاضی با آن چیزهایی که نتیجه قطعی دارد باید موافقت نمائیم برای اینکه این قبیل چیزها یک مصالح مملکتی دارد و برای مملکت مفید است. خود آقای ثقة الاسلامی ممکن است تشریف ببرند وزارت فوائد عامه و به بینند این موضوعی را که پیشنهاد کردند حذف شود چه قدر لازم است و ناچه اندازه در قسمت فلاحات و تجارت مؤثر است حالا رأی دادند و گذشت. در قسمت دوم که آقای دکتر طاهری راجع بچهار هزار و کسری فرمودند. یک مسئله را بنده میخواستم حضورشان عرض کنم و آن این بود که تصدیق احتیاجات و پیش بینی کردن احتیاجات وزارتخانه که این مخارج برای کجا تخصیص داده شود تصدیق بفرمایند که بیشتر مربوط

بخود آن وزارتخانه و کسانی است که از احتیاجات وزارتخانه اطلاع دارند. این مبلغ را وزارتخانه تشخیص داده است که بیاورد در بودجه ۱۳۰۶ حالا اگر بنا باشد نمایندگان محترم خودشان تشخیص بدهند که اینرا بچه موردی صرف کنند. این مسئله بکلی با آن نظریه که وزیر مسؤل یا وزارتخانه مسؤل دارد بکلی متباین است. لهذا استدعا میکنم از آقای طاهری در این قسمت پیشنهادش را مسترد نمایند. در ۱۳۰۶ که بودجه میآید این مبلغ در آنجا پیش بینی میشود اگر دیدند در آنجا غیر ضروری است پیشنهاد کنند که در آنجا به این موضوع تخصیص داده شود ولی از حالا این مسئله را تخصیص دادن تصدیق میفرمائید که هیچ مورد ندارد

رئیس -- آقای مخبر؟

مخبر -- بسته بنظر مجلس است

رئیس -- رأی میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند

(معدودی برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر آقای دکتر طاهری.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می شود مبلغ نه هزار تومان صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۵ فواید عامه که برای لایرا توار و ایجاد مزارع نمونه و خرید ماشین آلات فلاحی منظور شده تصریح شود که برای مدرسه فلاح است.

رئیس -- آقای طاهری

دکتر طاهری -- چنانچه عرض کردم مدرسه فلاح احتیاج دارد به لایرا توار و به اشیاء فلاحی که عمل کنند و تعلیماتشان را با عمل توأم نمایند. این جا هم در این لایحه نه هزار تومان از صرفه جوئی ها را برای لایرا توار و چیزهایی که متخصص فلاح لازم دارد تخصیص داده اند این است که بنده پیشنهاد

کرده ام که مدرسه فلاح هم بتواند از این ماشین ها و لایرا توار و اسباب ها استفاده نماید بلکه این اسباب ها را به مدرسه فلاح تخصیص بدهند و وزارت فواید عامه هم بتواند از آنجا استفاده کند و اینکه معاون آقای رئیس الوزراء اظهار فرمودند که تعیین مخارج بسته بنظر وزارتخانه است، در بودجه اینطور نیست، مخارج بودجه باید معین باشد، اعتبار کلی که نباید بدهیم بوزارتخانه که هرطور میخواهند خرج کنند. بودجه که آورده بودند چهار هزار تومان اضافه داشت و نوشته اند مخارج آن بعد میشود. بنده پیشنهاد کردم که این وجه را با نظریه خودشان تخصیص بدهند بمدرسه فلاح.

معاون وزارت فواید عامه -- مدرسه فلاح جزء وزارت مالیه است و تمام مؤسسات فلاحی عجاتاً در آنجا تمرکز یافته است. هرچه لایرا توار و اسباب هم خریده می شود برای تمام مؤسسات است خواه اسم ببرند برای مدرسه است خواه اسم نبرند. و بعلاوه در بودجه وزارت مالیه ده هزار تومان برای مخارج لایرا توار مدرسه فلاح پیش بینی شده است که در آتیه بخرند. حالاهم مؤسسه کرم ابریشم هست، مدرسه فلاح هست و بالاخره تمام مؤسسات فلاحی میتوانند از آن لایرا توارها استفاده نمایند و ما حالا تخصیص بدهیم فقط برای مدرسه فلاح لزوم ندارد، این اسبابها و لایرا توار مخصوص اداره فلاح است و مدرسه فلاح هم یکی از مؤسسات فلاحی است تمام مؤسسات حتی عامه مردم هم میتوانند از آن اشیاء استفاده نمایند و ذکر این عبارت لازم نیست.

رئیس -- آقای مخبر؟

مخبر -- بسته به نظر مجلس است.

دکتر طاهری -- چون نظریه بنده تأمین شد استرداد می کنم.

رئیس -- پیشنهاد آقای فیروز آبادی.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که ۵۷۶ تومان حقوق چهار ماهه مشاور حقوق حذف شود.

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- بنده قبلاً عرض میکنم که نسبت به آقای رئیس الوزراء کمال اطمینان را دارم چه به خود آقای مخبر السلطنه و چه به فامیل ایشان و مرحوم صنیع الدوله که همه مردمان وطنخواهی هستند و از این مخالفت نظرم به شخص ایشان نیست، مخالفت بنده به همان نظر هائی است که عرض کرده ام. آقای یاسائی فرمودند که این اضافات نیست، بنده عرض میکنم که این اضافات است به تمام معنی که اگر وقت مجلس را تلف نمی کردم فرد فرد اقلام را میخواندم. مشاور حقوق. رئیس انبار منشی، مترجم، فلان، اینها اگر اضافات نیست پس اضافات چه چیز است؟ چه چیز از اینها صرف مؤسسات عام المنفعه میشود؟ اگر میخواهید يك کار عام المنفعه بکنید صد هزار تومان يك میلیون خرج سد بندی اهواز بکنید بنده حرفی ندارم، سد فلان رود خانه را که آبش به دریا میرود به بندیم که مردم استفاده نمایند. بنده با تمام اینها مخالفم زیرا برخلاف مصالح مملکت است این جانوشته است ۵۷۶ تومان حقوق چهار ماهه مشاور حقوق آخر چرا؟ چرا این قدر حقوق زیاد میدهند؟ اصلاً مشاور حقوق برای چیست؟ از آنطرف ما می بینیم که متخصص می آورند و کاری نمیتواند برای مملکت انجام دهد، بدست سال قبل يك نفر متخصص فلاح آوردند و این بهشتی را بدستش دادند و کاری نتوانست بکند عرض عرض من این است که چون این خرجها را مضر میدانم و لازم نمیدانم پیشنهاد حذفش را کردم

معاون وزارت فواید عامه -- موقعی که شور در کلیات این لایحه بود بنده راجع باین اضافاتی که آقای فیروز آبادی الان سؤال فرمودند به آقای آقا سید یعقوب جواب عرض کردم که نه اینکه بکنفر مشاور حقوق وزارت فواید عامه لازم دارد. بلکه يك هیئتی را لازم دارد. و يك عده معینی

باید در وزارت فواید عامه باشند و کارهایی که مربوط به امتیازات و یا امور حقوقی است توسط آنها مشورت شود و پس از آنکه آنها شور نمودند وزارت فواید عامه بتصدیق کند یا تکذیب نماید. فرض بفرمائید همین چند روزه در کمیسیون فواید عامه کارهایی بوده است که بالاخره ما مجبور شدیم چندین نفر مشاورین حقوق را دعوت کنیم و نظر آنها را جلب نمائیم و با آنها مشورت کنیم، حالا البته اگر در شخص آن آقایان اعتراض داشته باشند نمیدانم ولی عرض میکنم اینجا صحبت بودجه است صحبت شخص نیست.

شیروانی -- شخص آن از همه بهتر است

معاون وزارت فواید عامه -- اما راجع به پرسنل حالا عرض می کنم و سابقاً هم عرض کرده ام. وزارت فواید عامه سابقاً يك وزارتخانه خیلی کوچکی بود و امروز يك وزارتخانه بزرگی شده است و مطابق احتیاجاتی که امروزه مردم باین وزارتخانه دارند اعضاء ندارد البته آنوقتی که خیلی کوچک بوده است يك پرسنل سه نفری داشت ولی امروز يك وزارتخانه ایست که اداره راه آهن دارد، طرق و شوارع دارد و سایر مؤسسات دیگر البته باید به پرسنل آن عضو اضافه کرد، تقشیش لازم دارد، مترجم لازم دارد و بالاخره تمام اینها يك چیزهای لازمی است، البته اگر کاری نباشد و برای اشخاص بخواهند کار خلق کنند بنده هم مخالف هستم، و البته همان طوریکه آقای فیروز آبادی علاقه دارند که این یوگانی که گرفته میشود صرف کارهای عام المنفعه بشود ما هم همین آرزو را داریم و میل هم داریم پولی که گرفته میشود بمصرف حسانی خودش برسد و تا يك آدمی لازم نباشد استخدام نمیکنیم

رئیس -- آقای مخبر؟

مخبر -- بنده از نقطه نظر امور پارلمان عرض میکنم که راجع بموضوع اوله کشی فقط که در کمیسیون فواید عامه مبتلا به ما شد بالاخره مجبور شدیم که این

معصومین ۱۴ نفر هستند، انسان ممکن است خطا کند خصوصاً در يك وزارتخانه مثل فواید عامه که انسان وقتی وارد آنجا میشود يك جور غریبی است. ایشان فرمودند من نوشته ام بسیار خوب. ایشان نوشته باشند ما كچه به نیت رأی نمی دهیم ما به قانون رأی میدهیم. بلی ایشان نیت شان خیلی خوب است ولی چه ربطی دارد؟ اما راجع به موضوع فلاحیت بنده هم با آقای شیروانی موافقم كه فرمودند مسئله فلاحیت يك مسئله ایست که باید وزارت فواید عامه خیلی در آن اهتمام داشته باشد و البته ثروت ایران فلاحیت است و باید بودجه های فلاحیت را تصویب کنیم ولی بنده مکرر پشت این زبیدون عرض کرده ام كه تنها چیزی که ملت از دولت میخواهد امنیت است و باید دولت متوجه امنیت جانی و مالی مردم باشد.

ملت ایران عجزاً يك ملتی است که دارد رو به ترقی مبرود و با يك دست قوی يك امنیتی حاصل شده است و امیدواریم که امنیت هر روزه بیشتر شود. بنده عقیده ام این است اگر ما قوت پیدا کنیم قوت فلاحیت را هم ترقی میدهد. میفرمایند سایر ممالک هم اداره فلاحیت دارند. در امریکا هست در پاریس هست در ژاپون هست و ما هم باید داشته باشیم. چرا باید تقلید کنیم؟ بنده عرض کردم خودم رفتم شهریار برای يك كندوی غسل ماهی ۲۵ تومان میدادند و در سال دو من و نیم غسل میداد. آقای شیروانی: اگر خودتان هم درست دقت نمائید از این خرجها متأثر می شوید که این چه ترتیب فلاحیت است. پس بنده عقیده دارم که این دو لایحه برود به کمیسیون بنده هم در آنجا باشم موافقت میکنم، يك تجدید نظری می شود و خود آقای رئیس الوزراء هم تشریف می آورند آنجا و توضیح آن فرم مدلی که نشان به بنده میدهند که چه مقدار خرج کرده اند چهار تا خرگوش را انترکسیون کرده اند آنرا هم مدلل میدارم فایده ندارد پس خوب

موضوع را بيك عده از متخصصین حقوق مراجعه بدهیم هر روز هم در وزارت فواید عامه از نقطه نظر امتیازات و نوشتن قوانین و کنتراستها و اختلافاتی که بین صاحبان امتیاز و مستأجرین معادن بادوك پیدا میشود محتاج يك همچو شخصی هستند و بنده تصور میکنم كه این موضوع دیگر مثل قونسول رشت و اصفهان و اینها نباشد.

رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(چند نفری برخاستند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای آقاسید یعقوب.

(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بودجه اداره فلاحیت به کمیسیون عودت داده شود که تجدید نظر شود.

رئیس -- آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب -- دو موضوع در این جا صحبت شد. يك موضوعی را آقای شیروانی فرمودند و مجبورم كه جوابشان را بدهم و یکی دیگر را هم آقای رئیس الوزراء فرمودند و رفتند. آقای شیروانی فرمودند این لایحه گرفتار ساعت سعد و نحس شده است خیر اینطور نیست، هر وقت لایحه راجع به معارف و نظمیه بیاید سعد است، چرا؟ برای اینکه ما با نظمیه و امنیه موافقیم اما با اینها مخالفیم. مثلاً يك متخصص فرستاده اند به شهریار و سالی سیصد تومان خرج دارد و دوتا كندوی غسل درست کرده که سالی دو من و نیم غسل میدهد. بنده عقیده ام این است که هر وقت این طور چیزها را بیاورند بمجلس نحس است هر کس هم میخواهد آنرا آورده باشد، آقای رئیس الوزراء فرمودند که من اینرا نوشته ام، بنده عرض میکنم انسان جائز الخطا است انسان معصوم نیست که خطا نکند

است تشریف بیاورید در کمیسیون تجدید نظر کنیم. اگر چنانچه يك چیزی باشد که نفع بدهد بنده هم موافقت میکنم.

رئیس -- آقای روحی پیشنهاد کرده اند چند دقیقه تعطیل شود.

دستی -- بنده مخالفم.

مخبر -- بنده تعجب میکنم چرا آقای آقا سید یعقوب که سه دوره است وکیل شده اند میفرمایند این لایحه برود بکمیسیون زیرا مطابق آن پیشنهادی که قابل توجه شد طبعاً این لایحه بکمیسیون میرود و این پیشنهاد حضرت عالی زائد است بگذارید این پیشنهادات لا اقل خاتمه پیدا کند بعد برود بکمیسیون.

رئیس -- آقایانیکه پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد.

جمعی از نمایندگان -- تنفس

رئیس -- چند دقیقه تعطیل میشود

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس -- پیشنهادی که آقای فهمی داده اند قرائت می شود

(مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم مبالغ ذیل از جمع اضافات ۱۳۰۵ وزارت فواید عامه کسر شده فقط مبلغ سی و هفت هزار و پانصد و سی و سه تومان و چهار قران رأی گرفته شود اعتبار خارج غیر مترقبه ۴۸۰ تومان

اعتبار اضافی كه در مقابل آن تعهداتی نشده است ۴۰۷۶ تومان

تبلغات فلاحیت و نوغان ۵ هزار تومان

مخارج مسافرت و ادوات ۲۵۰۰ تومان

اعتبار صدی دو ۱۹۶۰ تومان

اضافه از محل صرفه جوئی ۹۰۰۰

جمع کل ۲۳۰۱۶ تومان

رئیس -- آقای فهمی نیستند؟

(گفته شد خیر)

رئیس -- پیشنهاد دیگر قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم ...

بعضی از نمایندگان -- نیستند

رئیس -- پیشنهاد آقای مدرس

(شرح آنی خوانده شد)

پیشنهاد می کنم کلیه اضافات مرکزی حذف شود.

رئیس -- آقای مدرس

مدرس -- این لایحه مشتمل بر سه جزء است.

يك جمله مخارجی است كه به جهت مركز معین شده است. اضافه ها. اگر چه بعضی از آقایان

به جهت بعضی مصادیقش يك فلسفه هائی فرمودند ولی در تأمل معلوم میشود که همه اش راجع باشخاص است

این هم يك عناوینی دارد که بعضیش در آن پیشنهاد آقای فهمی الملك بود مثلاً تمام را اسم برده است. ثبات.

مفتش. مترجم. محاسب. منشی دوم. سوم. فراش.

بعد نوشته است اجزاء جزء. علاوه بر اینکه تمام را اسم برده است يك عنوان اجزاء جزء هم علیحده نوشته است

مانند ما نمیدانیم این اجزاء جزء غیر از فراش و ثبات و ضباط و محاسب و نایب محاسب و اینها دیگر چیست از آنطرف

شاگرد تلفن چی وغیره را هم معین کرده اند. بعد نوشته اند اعتبار برای مخارج غیر مترقبه -- تمام مخارج را گفته است

باز يك قلم دیگر اعتبار برای مخارج غیر مترقبه است.

حالا مخارج غیر مترقبه چه نمره ایست غیر از اینها که

نوشته است؟ بنده که هرچه فکر کردم که چه نمره مخارجی باید باشد نفهمیدم. بعد ناز (اعتبار اضافی که در مقابل آن تعهداتی نشده و میتواند در سنه آتی در مقابل آن تعهد بشود) قرار دادی نشده. اما ممکن است يك تعهدی در آتی بشود!! خوب. اعتبار برای مخارج غیر مترقبه کافی از این نبود؟ آن يك مفهوم است و این يك مفهوم جداگانه؟ گمان میکنم (با وجود اینکه آقای حاج رئیس الوزراء فرمودند من نوشته ام) اینها يك پیشنهاد هائی است که شده است و ایشان هم این پیشنهادها را جمع کرده اند و آورده اند (اعتبار برای مخارج غیر مترقبه) با (تعهداتی که ممکن است بشود) نمیشود مفهوماً دوتا باشد. اینها درس تعمق نشده است. بلی آن دو فقره اش را اجمالاً من در این دوره تصدیق دارم که باید بجهت فلاح و اعتبار جنگلها ما يك رأی بدهیم منتهی در دوره دیگر آتوق می بینیم که اینها فقط صرف پول است و عملی در مقابلش نیست ولی مخالفت با آن دوره دیگر بواسطه اینکه ما حقیقتاً اداره فلاح و اداره جنگل لازم داریم اما برای عمل که يك عملیاتی بکنند. آنرا هم پیشنهادی کرده ام بعد عرض می کنم ولی این قسمت که فقط کمک کردن بمرکزیها است بنده عقیده ام بر این است که انرا الغاء کنند و آن دو قسمت دیگر که برای فلاح باشد و برای جنگلها عیالاً حالا این دوره رأی بدهیم

رهنما (معاون ریاست وزراء) - بنده نظریات حضرت آقای مدرس را در کلیات قضیه مثل سایر نمایندگان محترم که البته نظرشان خیر و صلاح مملکت است تقدیس میکنم چون حقیقتاً بحث در این موارد برای این است که يك محللهائی پیدا شود و صرف يك کارهای دیگر بشود و بهمین دلیل باید يك مذاکره کرد و بالاخره بدرد ها رسید و اصل قضیه را نگاه کرد و دید اگر حقیقتاً این پول و این بودجه باید باشخاص برسد البته نمایندگان محترم رای نمیدهند و اگر خیر دیدند که حقیقتاً طرف احتیاجات

وزارتخانه است البته موافقت میکنند. در اینجا يك قلم آقای مدرس خودشان را راحت کردند برای اینکه یکی یکی نگویند ده قلم را روی هم گذاشتند و گفتند همه اش زده شود. حالا بنده در يك قسمتهای دیگرش که شاید آقای مخبر مدافعه نمایند وارد نمیشوم ولی آن قسمتهائی که خود بنده اطلاع دارم یکی از اینها رئیس شعبه اموال است. البته نمایندگان محترم مسبقاً که وزارت فوائد عامه دارای يك اموالی است. دارای يك دارائی است.

مدرس - امسال شده یا پیش هم بوده؟

معاون ریاست وزراء - پیش هم بوده امسال بیشتر شده. امسال يك قلم شما شاید سه میلیون چیز بخیرید ماشین، بیل، کلنگ، هزار چیز دیگر بخیرید. رأی داده اید، اینها اموال دولتی هست یا نیست؟

مدرس - جزو اداره راه آهن است

معاون ریاست وزراء - پس بنا بر این فاعل بفرمائید علی ای حال راه آهن یا غیر راه آهن. در راه آهن که شعبه اموال نیست. آقا راه آهن جلفا دارائی دولت نیست ماشینهائی که در آنجا هست اینها دارائی دولت نیست؟ اینها نباید ثبت داشته باشد؟ ضبط داشته باشد؟ مراقبت داشته باشد؟ بکنفر در وزارت فوائد عامه هست که اسمش رئیس شعبه اموال است آن بکنفر تمام این قسمت دارائی را که در اداره طرق هست کشتی رانی ارومیه، راه آهن از تبریز به جلفا و از تبریز بشرفخانه، ماشینها، تمام این اسباب و ادواتی که هست اینها را حقیقتاً میشود ول کرد بامان خدا؟ پس این از روی احتیاجات نوشته شده است و در اداره اموال هم شاید بکنفر باشد یا دونه را نباشد و حالا میخواهند اضافه کنند این از نقطه نظر احتیاجات است که گفته شده و اگر آقایان موافقت نفرمایند يك مشکلاتی برای خود دولت تولید میکند که نمیتواند آن اموال را محافظت نماید بنا بر این خوب است آقای مدرس در يك قسمتهائی که اطلاع دارند لوکس است

با برای خاطر این و آن است آنها را انکشت رویش بگذارند و بفرمایند اینها زائداست...

مدرس - همه اش زائداست

معاون ریاست وزراء - ولی این قسمت را اطلاعاً حضورشان عرض میکنم و سایر آقایان نمایندگان محترم هم بایستی موافقت بفرمایند که در اداره اموال دولت از قبیل راه آهن و غیره بکنفر باشد که این اموال را ثبت کند که فردا يك چیزی کم نشود، تقریباً نشود، سرعت نشود، بنا بر این اینکه بطور کلی آقای مدرس در پیشنهاد خودشان قید فرموده اند این افلام که بالغ بر بیست و دو سه قلم است حذف شود خوب است اینها را تفکیک کنند و آن قسمت هائی را که در نظر دارند پیشنهاد کنند والا بطور کلی بخواهند پیشنهاد بفرمایند این با اموال دولت صدمه میزند.

رئیس - آقای مخبر؟

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای مدرس را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد آقای فهمی راجع بپیشنهاد خودتان توضیح دارید بفرمائید

فهمی - بنده مخالفتم با این اضافات بجهت این است که این ترتیبی را که ما برای تصویب بودجه اعتبارات و اضافات و اینها در نظر گرفته ایم مطابق با هیچ اصول قانونی و محاسباتی و اداری و غیره نمیکند. هیچ جای عالم این ترتیب بودجه معمول نیست و علت هم این شده است که این پیشنهاد در سه چهار ماه با آخر ۱۳۰۵ مانده آمده مجلس و رابرت کمیسیون هم با همین نظر نوشته شده است ولی الان سه چهار ماه است از ۱۳۰۶ میگذرد دیگر اعتبار معنی ندارد. مثلاً يك فقره نوشته اند مخارج غیر مترقبه ۱۳۰۵ معنی این عبارت این است که حالا که ماه

سوم ۱۳۰۶ است هنوز دولت نمیداند مخارجی در ۱۳۰۵ پیش خواهد آمد یا خیر؟! غیر مترقبه در اینجا معنی ندارد. یا مینویسد: اعتبار اضافی که در مقابل آن تعهداتی نشده است. يك همچو Rubrique يك همچو ماده در هیچ بودجه دیده نشده است که اعتبار برای يك مصارفی که تعهد نشده است نسبت به گذشته نوشته شود. يك اعتباراتی که مجلس سابق در نظر داشته و تصویب کرده يك مبلغ علاوه آمده است و این مبلغ را اضافه گذاشته اند آنجا که بعد يك تعهداتی بشود (اعتبار صدی دو) در ۱۳۰۴ که بودجه را نوشتند بطور کلی برای هر وزارتخانه يك اعتباری معین کردند که وزارتخانه ها در حدود آن اعتبار بودجه شان را تشکیل بدهند. يك ماده هم قید شد که باید صدی دو اعتبار کل را برای مخارج غیر مترقبه کنار بگذارند ولی دیگر يك ماده نبود که هر وقت يك اعتباری را از مجلس میخوانند يك صدی دو هم بدکی بگذارند بهلویش باشد. بودجه فوائد عامه علیحده نوشته شده است صدی دو هم در آنجا هست. اعتبارات غیر مترقبه تمام آنجا هست با این حال این اضافه صدی دو برای چه چیز است؟ موضوعش چیست؟ آنهم برای سال گذشته! (مخارج مسافرت و ادوات) بنده حساب کردم قریب چهارده هزار تومان مخارج مسافرت و ادوات نوشته شده است. در اصل بودجه هم يك مبلغ کلی از بابت همین چیزها بود. همه که خریده شده مسافرت هم که کرده اند دیگر این دوازده هزار تومان یا چهارده هزار تومان اعتبار به چه مناسبت است؟ این است که بنده دو هزار و پانصد تومان هم از این بابت موضوع کرده ام یکی دیگر اعتبار اضافه از بابت صرفه جوئی برای خریدن اسباب و ادوات. اگر این اسباب را خریده اند صورتش کجا است؟ معین نمایند. آقای مخبر بفرمودند برای کار فلاحت نباید مخالفت کرد بنده هم قبول دارم

داریم در ۱۳۰۵ که باید پرداخته شود کمیسیون و مجلس موافقت کردند که آن احتیاجات اضافی را دولت بیاورد به کمیسیون و کمیسیون هم در آن يك تجدید نظری بکند و بیاورد بمجلس و مجلس هم تصویب کند. این يك نظری بود که خود مجلس و کمیسیون گرفت و دولت هم مطابق نظر مجلس و کمیسیون عمل کرد حالا البته وقتی که خودما يك نظری گرفتیم و عمل کردیم بعقیده بنده بعد از عمل اگر اشکالی بآن بکنیم يك اشکال واردی نخواهد بود برای اینکه يك نظری بوده است که بانفاق دولت و مجلس گرفته است و آن نظر را عملی کرده اند. البته نظری که آقای فهمی دارند صحیح است ولی در صورتیکه مجلس باشد و بودجه هم در موقع خودش در مملکت تصویب شود. البته آنوقت تمام مخارج مملکتی در تحت يك بودجه میآید و در مجلس هم تصویب میشود اما پارسال مجلس نبود چهار ماه، پنج ماه شش ماه از سال گذشته تشکیل شد. پس از تشکیل هم مجلس مدتی مشغول تهیه مقدمات کار خود بود شش ماه که از سال گذشت تقریباً مجلس وارد در کار شد و کارها به جریان افتاد بعد از آن چطور شما متوقع و منتظر هستید که مجلس وقتیکه شش ماه از سال گذشته بجزایر افتاد بودجه آن سال را مرتباً تصویب کرده باشد و اجازه داده باشد که دولت هم مرتباً خرج کرده باشد علت اینکه این شکل نواقص در کار بودجه پیش میآید بواسطه این است که مجلس ها مرتب نبوده است یا در موقع خودش بودجه ها بمجلس نیامده و از تصویب نگذشته. البته اگر در موقع خودش بودجه ها بمجلس بیاید و تصویب شود این قبیل اشکالات هیچوقت فراهم نمیشود. اینرا هم البته تصدیق دارید که این تقصیر دولت نبوده بجهت اینکه وقتی مجلس و کمیسیون این نظر را گرفت چهار ماه با آخر سال مانده بود و تصمیم گرفتند که بودجه ها را بطریق يك دوازدهم تا آخر سال بپردازند و لایحه اضافیشان را بیاورند بکمیسیون کمیسیون که تصویب کرد

فلاحت، زراعت، استخراج معادن، عبارات خیلی قلنبه است ولی تویش خالی است. بنده هم اینها را قبول دارم ولی غرض از این مذاکرات این است که این اعتبارات را در بودجه ۱۳۰۶ بنویسند ما هم همه رأی میدهم اما نه بعنوان اعتبار ۱۳۰۵ يك مخارجی که هیچ موضوع پیدا نکرده است. اصلاً ترتیب محاسباتش درست نیست. در دفاتر محاسبات مالیه آخر این را چطور ترتیب میدهند؟ بودجه ۱۳۰۵ را در يك جائی توقیف کرده اند که بعد این اعتبارات را خرج کنند خیر ۱۳۰۵ تمام شده است. امسال هم آنچه باید خرج شود در بودجه ۱۳۰۶ باید معین شود. قانون محاسبات عمومی میگوید: بودجه عبارت از صورنی است که مخارج دولت در آن پیش بینی شده باشد که قبل از تمام شدن سال قبل مخارجی را بیاورند از مجلس بگذرانند این است که بنده اساساً با این قبیل مخارج مخالف نیستم ولی با اینکه ما در این موقع سال این مخارج را باسم ۱۳۰۵ تصویب کنیم بعنوان مخارج غیر مترقبه و تعهد و اعتبار بنده مخالفم مگر اینکه ضمیمه کنند بودجه و بعنوان بودجه ۱۳۰۶ بیاورند بتصویب رسانند آنوقت بنده هم موافقت میکنم رئیس -- آقای بیات.

مرئضی قلیخان بیات - متأسفانه قضائاتی که در مجلس واقع میشود گمان میکنم يك اندازه از نظرها دور میشود آقای فهمی اینجا اشکال کردند که چرا لایحه اضافه علیحده آمده است و لایحه بودجه ۱۳۰۵ علیحده. بنده گمان میکنم این يك نظری بود که کمیسیون بودجه اتخاذ کرد و مجلس هم تأیید کرد بواسطه اینکه آنوقت موقعی نبود که بطور کلی بودجه ۱۳۰۵ را کمیسیون و مجلس تصویب کند. موقع از دست رفته بود. بان جهت کمیسیون بودجه در نظر گرفت که مطابق بودجه ۱۳۰۴ بودجه وزارتخانه ها را يك دوازدهم تا آخر سال بپردازند و بعد چون دولت اظهار کرد که يك احتیاجات اضافی

را برت آزا بمجلس شورای ملی تقدیم کند همین عمل هم شده است و در همان سال هم این لوائح اضافی بکمیسیون آمده است و اگر در آن وقتی که این لوائح اضافی آمده بود از کمیسیون گذشته بود این اشکالی که امروز آقای فهمی میفرمایند آروز وارد نبود البته اگر در همان تاریخ و همان سنه گذشته بود دیگر این اعتراض واقع نمیشد اما نه مجلس فرصت داشت و نه راپرت آن در موقع خودش تهیه شده بود که از مجلس بگذرد و همین لحاظ امروز دچار شده ایم که این اشکالات را حضرتعالی میفرمائید ولی از طرفی هم بعقیده بنده این اشکالات وارد نیست بجهت اینکه میفرمایند يك اعتبارات یا يك مخارجی را در این بودجه پیش بینی کرده اند البته بودجه باید مخارج را بطور اعتبار پیش بینی کند منتها اگر صرف شد و مخارج شد پرداخته میشود اگر نشد جزو صرفه جوئی میآید و دو مرتبه بدر این مملکت میخورد. دیگر چیزی نیست که خارج از حدود وظیفه و اختیار ایشان عملی بکنند. راجع بصدی دو هم مجلس قانونی نوشته است که هر بودجه که نوشته میشود باید صدی دو را بگذارند زمین و هر بودجه که بمجلس می آید مجبور هستند يك صدی دو در آن منظور کنند خواه لایحه اضافی باشد خواه خود بودجه باشد. معمولاً از ۱۳۰۴ این مسئله معمول شده که صد دو در هر بودجه برای مخارج غیر مترقبه مملکت منظور میکنند. در خصوص مخارج مسافرت و ادوات و غیره هم البته این قسمتها اگر لازم بوده است خرج کرده اند و اگر لایحه است نکرده اند و يك علتی که بعضی چیزها را در این بودجه گذاشته اند (مثلاً فرمودید اعتبار اضافی که تعهدی در مقابل او نشده) از این نقطه نظر بوده است که این مبلغ را چون وزارت مالیه ببودجه فواید عامه اختصاص داده است در ۱۳۰۵ اگر این اعتبار را خارج میکردند در ۱۳۰۶ نمیتوانستند مصرف نمایند. در کمیسیون بودجه برای اینکه اگر يك مخارجی لازم

باشد ممکن باشد در ۱۳۰۶ وزارت فواید عامه بمصرف برساند این قسمت را همینطور بعنوان اعتبار اینچا گذاشته اند که اگر چنانچه در ۱۳۰۶ مصارف لازمی بود خرج کنند و در بودجه هزار و سصد و شش منظور کنند و بیاورند به مجلس بعد از تصویب مجلس هم هر قدر لازم شد خرج میشود و اگر نشد این پول از مملکت خارج نمیشود و باز در خزانه مملکت باقی میماند و بنظر بنده این قسمتها اشکالی ندارد و همانطور که عرض کردم علت عمده این است که بودجه ها در موقع خودش نگذشته است و البته ممکن است همه شکل بهش ایراد و اعتراض کرد مدرس - غیر مترقبه چه شد؟

رئیس -- آقایانیکه پیشنهاد آقای فهمی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بودجه اقلام راجع بجنگل از لایحه اضافات کسر شود

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خیلی متأسف هستم که آقای بیات يك بیاناتی کردند ولیکن بنده بقدر امکان حدود نظامنامه را محفوظ میدارم ولی این فرمایشی که شما در موافقت کردید يك ضرر هائی برای مملکت دارد اضافات غیر مترقبه مخارج غیر مترقبه را مینویسد. باز صد دو هم برای مخارج غیر مترقبه پیش بینی میکنند! معدوم در معدوم يك چیزی که اصلاً وجود خارجی ندارد دولت بر میدارد مینویسد بعد صد دو هم برای او مینویسد. اما صد دو که ما در دوره چهارم قرار دادیم يك محل معین بود ربطی بان نداشت. حالا چون ما سه دوره است با هم هستیم و رفیق هستیم این را در کمیسیون بودجه حل می نمائیم. این شعبه جنگلی را که بنده

پیشنهاد کردم. مکرر عرض کردم. حالا هم عرض میکنم ناقانون جنگل نیاید در مجلس و از مجلس نگذرد که معلوم شود جنگل متعلق بدولت چه چیز است و جنگلی که متعلق بدولت نیست چه چیز است بنده چطور میتوانم رأی بدهم. قراول جنگل! شما خبرندارید آقایان که طرف بحر خزر هستید. کم کم رفته اند طرف جنوب درخت بلوط را در تحت نظر گرفته اند! از همین جا قراول میروند! بنده عرض میکنم ناقانون جنگل نوشته نشود که کجا جنگل دولت است و کجا جنگل مال صاحب ملک است بنده چطور میتوانم بر سبیل کلیت رأی بدهم؟ در مجلس شورای ملی نماینده های این ملت نماینده های این بدبختها به محض این که رأی بدهند که جنگل ها را ما بودجه اش را گذرانند پس فردا است که اردو اردو بعداً هر درختی از وزارت فواید عامه با میشود میروند و مردم بدبخت دچار این مأمورین میشوند. این اردوئی که در وزارت فواید عامه هستند و کاملاً منتظر فرمان بورش هستند نسبت به جنگلها پس خود آقای رئیس الوزراء که فرمودند این بودجه در تحت نظر من نوشته شده است و من دلم میسوزد که ایشان هم محکوم هجوم فواید عامه شده است. يك شخص شرافتمند و شخص جنگل مني يك چیز هائی نوشته اند و آورده اند او هم امضاء کرده است. پس بهتر این که آقای رئیس الوزراء این قسمت را پس بگیرند ببرند و يك قانونی برایش بنویسند بیاورند در مجلس و پس از آنکه قانونش نوشته شد و جنگل اریایی و غیر اریایی معین شد آنوقت ما بیائیم بودجه اش را هم بنویسیم. يك مسئله هم در روز عرض کردم. گفتم ما زبانمان لال شد گفتیم متخصص جنگل بیاورید برای اینکه ما بفهاند کوههای خاکی ما کجا بش در جنگل میخورد کجا بش قابل نیست. خدا میداند بنده در کمیسیون فواید عامه باین نقطه نظر رأی دادم در کمیسیون بودجه هم باین نظر رأی دادم که متخصص جنگل بیاورد این کوههای خاکی ما را که لیاقت و قابلیت برای جنگل دارد

بماندند نه اینکه این جنگلی هم که داریم يك قلم از دستان برود! عجب بدبختی است! عجب رأیی بنده دادم رای دادم که جنگلمان زیاد شود نه اینکه ریشه جنگلمان کنده شود. پس آقای رئیس الوزراء موافقت بفرمایند با این عقیده من که با کمال صمیمیت و عقیده که باین شخص بزرگوار دارم بودجه جنگل را برگردانند لایحه اش را تنظیم کنند بیاورند در مجلس و مسلماً مجلس بيك اتفاق رای خواهد داد ولی باین ترتیب معین نشود که جنگل دولت کدام است و مال مردم کدام است نمیشود رأی داد مخیر - البته رفقای جنگلی اجازه میدهند که بنده عرابضی عرض کنم. (خنده نمایندگان) آقای آقا سید یعقوب که جنگلی نیستند. بفرمایند خود آقا اثبات شیئی نفی ماعدا نمیکند. اگر يك وقتی در يك جائی يك کسی يك اقدامی بکند این دلیل بر این نمیشود که اسم جنگل را ما ببریم. نوی يك کتاب هم نخوانیم در نوی بودجه مان هم ننویسیم میفرمایند ممکن است دخالت در جنگلهای شخصی اشخاص نکنند. بنده کاملاً موافقم که ملك مردم محترم است اصل مالکیت هم محترم است هیچکس هم حق ندارد دخالت در جنگل شخصی بکند. این يك اصل محرز و مسلمی است و این يك قانون مهم اساسی و دیانتی و عرفی است که احدی حق تعرض بملك شخصی کسی ندارد ولی این دلیل نمیشود که برخلاف يك اصول و قواعدی همانطور که خودشان فرمودند ریشه جنگل را هم ما اجازه بدهیم به کنند و از بین ببرند. و در عین حال که آقایان نمایندگان شمال نظر دارند که جنگلها از حیث مالکیت کاملاً مصون باشد خود آنها اغلبشان با بنده صحبت کرده اند و معتقد هستند که يك تنسیقی هم باید باشد که بالاخره غیر مالک جنگل نیاید درخت جنگل را بکنند ببرد. ممکن است آنکس که غیر مالک جنگل است بیاید درخت جنگل را بکنند ببرد یا يك کسی از روی عدم اطلاع و از نقطه نظر جهالت برای يك بار

ذغال يك درخت صنعتی صد تومانی را ببرد و بسوزاند اینها يك چیزهائی است که در آتیه باید بشود. اگر قوانین و اصول يك قدری سوء جریان دارد باید سوء جریانش را جلو گیری کرد. بنده هم کاملاً موافقم. آقای آقا سید یعقوب خودشان در دوره چهارم و پنجم رأی دادند بکنفر متخصص آوردیم برای جنگل برای اینکه بالاخره يك ترتیبات علمی در جنگلهای ما داده شود. حالا این شخص فقط کارش این است که بیاید پشت میزش بنشیند بنده تصور میکنم که آقای آقا سید یعقوب برای این رأی داده باشند. او برای این آمده است که جنگلهای ما را از روی يك اصول علمی تنظیم دهد برای این آمده است که جنگلهای جدیدی در مملکت ما ایجاد کند و بالاخره برای این آمده است که جلو گیری از اتلاف جنگلهای ما بکند. آقایانیکه يك قدری شنشان از بنده زیادتر است اطلاع دارند که یکست سال قبل جنگلهای ایران کو برابر جنگلهای فعلی بوده است و الان دوازده از بین میروند و اگر جنگلها از بین بروند این مملکت قابل زیست نیست. این تغییر هوایی که در مملکت ما پیدا شده همین کم آبی ها و کم محصولی ها برای این است که جنگلهای مملکت از بین رفتند. آقای آقا سید یعقوب اگر علاقه مند هستند که جنگلهای مردم مصون بماند و يك جنگلهای جدیدی هم ایجاد شود سعی نمایند قوانین از مجلس شورای ملی بگذرد و بالاخره بودجه کافی پیشنهاد کنند که ما بتوانیم کارها را بکنیم. اینک جنگلی اصل بودجه اش را هم حذف کردیم. بالاخره بيك متخصصی پول بدهیم و بنحویه هم بيك کارهائی بکنیم این چیز عجیبی نمیشود! شما عیب بيك کارهائی را بابت در فرم کنید اینک چون ممکن است مأمورین جنگل بيك کارهائی برخلاف قاعده بکنند پس باید ما بودجه جنگل را ببریم اینرا تصور میکنم خود آقایان نمایندگان گیلان هم موافق نباشند که بکلی اداره جنگلی از بین برود البته اداره جنگل نباید از خود

وظایف خودش نخطی کند...
عمادی - بعد از حفظ اصول مالکیت
مخیر - بعد از حفظ اصول مالکیت اداره جنگل
باید بر طبق يك قوانینی رفتار کند و الا بطور کلی
از بین رفتنش را بنده خیال نمیکنم آقایان موافق
باشند.

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن این
پیشنهاد آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند
(اكثر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای امیر اسدالله
خان عامری
(شرح ذیل خواند شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مبلغ ۴۸۰ تومان از کل اضافات
سرکزی فواید عامه حذف شود

رئیس - آقای امیر اسدالله خان

امیر اسدالله خان - این پیشنهاد بنده مبتنی بر این بود که
قبل از اینکه این اضافات تنظیم شود وزارت فواید عامه تمام
ما محتاجی که لازمه يك وزارتخانه بود و هست و تمام اقلام هم که
در این بودجه بنده نگاه کردم دیدم باضعاف مضاعف
ذکر کرده اند حق حق العلاج مستخدمین و کرانه برای
قراولهای جنگل در صورتیکه در جنگل نباید قاعده
کرانه منظور شود باین جهت اضافات غیر مترقبه را در
قلم سوم ۴۸۰ تومان ماهی صد و بیست تومان بنده
زیادی دانسم و پیشنهاد کردم حذف شود زیرا تمام
چیزهای مترقبه و غیر مترقبه در اینجا هست و اضافات
غیر مترقبه موضوع ندارد

معاون ریاست وزراء - متأسفانه آقای امیر اسدالله خان
يك قدری آهسته صحبت کردند و بنده نشنیدم مقصود
از حذف این چهارصد و فلان تومان چه چیز است و در اینجا
خود آقایان ملاحظه بفرمایند که بيك وزارتخانه بيك مخارج غیر
مترقبه دارد بيك کسر حلالی ممکن است پیدا کند. ممکن نیست

مخارج غیر مترقبه را نمیشود در اینجا صورت داد . اگر مترقبه بود البته لیست داشت ، صورت داشت و در جزء بودجه می آمد بنابر این توجه بفرمائید که بالاخره پیشنهادهای را که میفرمائید يك مطالعه در اطرافش شده باشد و البته آقای امیر اسدالله خان این را در نظر داشته باشند که اگر این وجه بمصرف رسد وزارت فواید در جیب خودش نمیریزد و بالاخره وارد خزانه دولت میشود .

امیر اسدالله خان - بنده با تأمین نظر استرداد می کنم .

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم نمره های ۲ و ۴ و ۶ و ۷ و ۹ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۲۱ و ۲۳ و ۲۸ از قسمت حقوق و نمره های ۱۰ و ۱۱ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ - ۲۷ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۸ - ۴۲ - ۴۶ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ از قسمت اداره فلاحات لایحه اضافات فواید عامه حذف شود

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیلی خوشحالم از اینکه در مجلس و مخصوصاً در کمیسیون بودجه يك پرتو امیدی نمایان شده است و يك احساسات خوبی ظاهر شده است و آن عبارت از این است که نمایندگان محترم میل ندارند که مخارج زیادی و مخارج اداری را تصویب کنند علت مخالفتی هم که با لایحه فواید عامه میشود همین جهت است و مسئله سعادت و نحوست نیست مسئله این است که قسمت عمده این بودجه که نوشته شده است برای اصلاحات نیست بلکه فقط برای اداره بازی است . عرض کنم آقای رهنا و آقای شیروانی و آقای معاویت يك جوابهایی در پیشنهاد های آقایان وکلای می دهند ولی باید اعتراف بفرمائید که صرف استدلال هیچوقت قانع کننده نیست . زیرا استدلال و قتیکه متکی به بدیهیات و مسائل صحیح

نباشد تأثیر نمیکند و الا استدلال خیلی آسان است . زبان است در ذهن هر طوری بخواهد میگردد و ممکن است هزار دلیل بگوید . اگر از زبون میپرسیدند چرا شهر را آتش زدی قطعاً دلیل داشت آن کسی که قرار داد بست و صد هزار لیره پول گرفت و تمام شؤون حیاتی و اقتصادی این مملکت را به اجانب فروخت در همین مجلس شورای ملی و در پشت همین تریبون دفاع میکرد و دلیل میآورد پس صرف دلیل کفایت نمیکند و باید متکی به بدیهیات و استدلال صحیح باشد و در قسمت بودجه هم دلایل دولت بایستی متکی به ضروریات باشد یعنی دولت باید معین کند که فلان اداره لزوم دارد و وقتی هم که لزوم محرز شد هیچوقت نمیکوبند لازم نیست . مثلاً راجع به قسمت اموال آقای رهنا خیلی اهمیت دادند . در صورتیکه این اموالی که فواید عامه دارد همیشه داشته است چیز نازه نیست و هر کدام هم يك اداره دارد که خود آن اداره مسؤل هست که آن اموال را حفظ کند . مثلاً کشتی رانی ارومیه البته دست يك کسی است دست هوا که نیست دست همان کسی که هست باید حفظ کند مثلاً بیل و کلنک و حتی میفرمایند راه آهن اینها بالاخره اداره دارد و اداره راه آهن مسؤل است که آن اموال را که خریده است حفظ کند پیشنهادی که بنده عرض کردم و آن چیزهایی را که بنظر بنده لازم نیست و در تحت نمره آمده است بکیش راجع رئیس شعبه اموال است . رئیس شعبه اموال را فواید عامه میخواهد چه بکند اگر اینطور باشد پس باید تمام وزارتخانه ها مخصوصاً هر وزارتخانه يك رئیس اموال داشته باشد البته پیدا کردن کار برای مردم و ایجاد اداره خیلی آسان است و ممکن هم هست دلیل آورد که این لازم است ولی ما قانع نمیشویم . آقایان ما موافق دولت هستیم و حقیقه میل داریم که به لواج دولت رأی بدهیم اما وجدان ما در رأی دادن متزلزل است بنا بر این چنانچه در جلسه اسبق عرض کردم خواهش میکنم این لایحه را پس بگیرند و مجدداً تجدید

نظر بکنند که ما هم بتوانیم رأی بدهیم . مثلاً قسمت محاسبات که این را هم در جلسه قبل عرض کردم که تا هشت ماه قبل می و چهار نفر عضو داشت الان صد و بیست عضو دارد آخر هیچ نمیشود تصور کرد که بچه مناسبت در مدت هشت ماه هشتاد عضو برای محاسبات زیاد شده است این بطور حتم دروغ است و برای ایجاد کار است . مثلاً يك اداره تقنینی در وزارت فواید عامه هست و مفتشی هم لازم دارند مثلاً يك مفتشی در اینجا نوشته اند نود و پنج تومان این را از روش را نتوانسته اند ثابت کنند که فلانجا در فلان قسمت مفتش لازم بوده است و مفتشین ما هم وافی نیست از این جهت باید مفتش اضافه کنیم همینقدر نوشته اند نود و پنج تومان برای مفتش . عرض کردم تمام آرشیو پنج عضو دارد محاسباتش هشت عضو دارد فرع زائد بر اصل همین است ! همینطور لفظ پشت سر هم قطار شده است . مثلاً مخارج تلفن نوشته شده است پانصد تومان الان وزارت فواید عامه تلفون دارد من نمیدانم مگر وزارت فواید عامه چقدر باید اضافه تلفن داشته باشد این همین تلفن کابل است که الان هم دایر است و کار میکند پانصد تومان بچه تناسب است ؟ اگر بنا شود که برای سه چهار ماه پانصد تومان لازم شود پس برای یکسال سه چهار هزار تومان اضافه خواهد شد مثلاً اعتبار برای مخارج غیر مترقبه اولاً صدی دو آقایان اعتبار دارند و بنده تصور میکنم که بیش از این مقدار در بودجه پیش بینی شده باشد . يك وزارتخانه مطابق احتیاجات و مطابق ضروریات يك بودجه مینویسد و آن وقت برای قسمت غیر مترقبه اش هم يك چیزی پیشنهاد میکند اما اینها زائد بر لزوم و احتیاجات خودشان يك چیز هایی نوشته اند دیگر غیر مترقبه معنی ندارد در نمره بیست و هشت نوشته اند ۴۰۷۶ تومان از برای اعتبار مخارجیکه خرج نشده است و حالا برای ۱۳۰۶ خرج کنند بنده در کمیسیون بودجه هم با آقای وزیر مالیه عرض کردم و حالا هم عرض میکنم وزراء مثل اینکه خودشان

را ملزم میدانند که اگر يك پولی خرج نشده حتماً باید يك محلی برایش پیدا کنند - خیر آقایان لزومی ندارد که خرج شود و بالاخره اگر يك پولی زیاد میآید این مملکت بقدری احتیاجات دارد که باید بمصرف همان احتیاجات و ضروریات برسانند تمام خوزستان شصت نفر آژان دارد امنیه فارس شاید چهار صد پانصد نفر بیشتر نباشند در يك ایالتی که دو برابر بلژیک است و تمام طوایفش هم مسلح هستند . اینها را صرف این کار ها بکنند و بالاخره این مبلغی را که در اینجا نوشته اند صرف فرستادن شاگرد بخارج بفرمایند برای این که علم فلاحات تحصیل کنند . باز در قسمت فلاحات سر محاسب باز میشود شماره ده باز محاسب . اداره محاسبات كك محاسب آخر ملاحظه بفرمائید حقیقه این محاسبات فواید عامه چیز عجیبی است و روز بروز هم زیاد میکند حکم سلول را پیدا کرده است كه پشت سر هم زیاد می شود و از هر کدام یکی دیگر پیدا میشود . بکف قسمت دیگر پیشنهاد بنده راجع به جنگل است که بکمه زیادی از موافقین دولت هم مخالفند با اینکه جنگل این شکل اداره شود نه اینکه آقایان مخالف باشند که جنگلها دارای يك تنظیفات باشند كه مردم بیخود جنگلها را ببرند چه مال خودشان چه مال دولت بلکه از این جهت رأی نمیدهند که فریاد آنها را تا بحال دولت گوش نکرده است و تصرف در املاک مردم کرده است و جنگلها را غصب کرده است و بهیچوجه حاضر نشده است که يك قانونی برای جنگلها بگذارد که يك تکلیفی برای مردم معلوم شود بالاخره ارقامی را که بنده نوشته ام قسمت اعظمش مربوط بجنکلهما است که از شماره ۲۲ الی سی و يك است . يك قسمت دیگرش راجع به انومبیل است که نوشته است خرید بنزین و روغن و فلان و فلان برای انومبیل فرد مثل اینکه انومبیل فرد هم یکی از مستخدمین دولت است که در جزء پرسنل فواید عامه آمده است بعلاوه نوشته اند که این

این اتومبیل زود مال کی استی مان کجا است بچه درد
میخورند علاوه بر این شش برای تمام مورخین خودشان
خارج مسافرت نوشته آید دیگر اتومبیل لزومی ندارد
خودشان بروند اتومبیل کرایه کنند و سوار شوند اگر
ذات اتومبیل میدهد و خرج سفر میدهد دیگر اضافه
حقوق برای چیست؟ بلز ارقام ۴۰۰ نوشته است اعتبار
برای مخارج مسافرت مأمورین فنی مأمورین فنی غالباً
مأمورین خارجی هستند که حقوق کافی دارند اتومبیل
دارند و غالباً نوبت کنفرانسان هم قید شده است که سفر
وقت مسافرت میکنند چند اتومبیل بگیرند از خود اضافه
دو هزار تومان برای آنها نوشته شده است و کاروان
هرفته بنده از آقایان خواهش میکنم که بنایند موافقت
بفرمایند که این علاوه بر کردیم بکمی بیوفت و آقایان
وزراء هم تشریف بیاورند در آنجا بیوفت و تعذیب
بکنند که يك منظور باشد که مطابق با وجدان آقایان
و کلا باشد و اگر بنا باشد این لایحه همین حالت بگذرد
تحقیقه خیلی مشکل خواهد بود و بنده خواهش میکنم
راستی بنده برخلاف نمایندگی محترم که خیلی خوشوقت
هستند که يك فکری در مجلس پیدا شده است خیلی
مناسف است که خدای بخوانسته این تصور ایشان حقیقت
پیدا کند برای اینکه آن فکری منفي باقي محبت که با
آخر دوره چهارم وجود داشت که با آوردن آن
فکر تقریباً داشت میرفت دو مرتبه از دهنهای مثبت و
عملی دارد آن فکر بیرون میآید بنده امیدوارم که
نمایند محترم اصلاً این تصور را نفرمایند که همچو فکری
دارد ظاهر میشود زیرا خدای بخوانسته اگر مجدداً ظاهر
شود بیست سال دیگر ما را اعطای می اندازد بالاخره این فکر
منفي باقي داشت ما را معذور میگرد و خدا نکند در حقیقت
اجماع عمومی بنده نمی بینم از کلمات منفي گفته در جهان
دوره ها و اجتماعات و هفت خوارها اینها اظهار میکنند
که نمایندگ محترم لازم سازد بخلاف دارند با فلاح مخالفت
میکند بل آنوقت نیز موقوف مستعمل باشد این سید و قله

بصامت خودشان موافقت میکردند و خالاً با فلاح مخالفت دارند
مخالفت میکنند و بنده یقین دارم که آقای دشتی هیچوقت
ظرفدار این فکر محض نیستند و امیدوارم این
فکر محض را نکنند برای اینکه این فکر منفي باقي
با صاحبان آن رفت و آمد و امیدوارم دیگر برنگردد
میگویند ما میخواهیم بودجه فلاحت داشته باشیم و با
فلاحت موافقت تمام این حرفها زده میشود آنوقت گفته
میشود لا بوراوارش زده شود منشی زده شود متخصص
کارخانه همین طور بالاخره شیرینی سم و سر و آشکم ...
(خنده نمایندگان)

بکنفر از نمایندگان - شریسم ندارد
مخبر - بسیار خوب میگویند. اموال دولت باید
حفظ شود ولی مقصدی لازم ندارد که اموال دولت را
حفظ کنند مگر نمایندگی آن جاهای پیش که رئیس اموال
نداشتمیم عرض میفرمایم آن جاهای پیش که انداختیم
کرورها دولت این ملکیت را از شرخانه بردند و تراورهای
راه آهن آذربایجان را کردند و برودند برای اینکه رئیس
اموال نداشتیم یکی از نمایندگان گفت که دوایزه سال
پیش دوایزه هزار تومان بود چه فواید عامه بود بلی
درمستق استند اگر آقایان موافق باشند که بر کردیم
دوازده سال پیش بودجه هزار تومان هم لازم نیست شما
از نظر فنی تصویب میکنید که از آن داشته باشیم طریق او
شوارخ داشته باشیم فلاحت داشته باشیم آنوقت میگویند دوازده
سال پیش بودجه فواید عامه دوازده هزار تومان بود ما
بالاخره این هزار و شصت و شصت باقی مانده است میفرمایند
ما با دولت موافقت میکنیم اما بالوابخش مخالفت بنده تصور میکنم
در هیچ زمان این سابقه معمول بود باستیم که موافقت
دولت بالوابخش مخالفت باشند مخالفین هم مخالف باشند این
دولت هیچوقت و جواد پیدا نمیکند و بنده
آفتابید به عقوبت بدمشوروت بکنند و بنده
مخبر - رئیس شما مخالفید دروغ میگویند یا اینکه

همینطور که گفتند يك وقت زبان میخواهد يك حرکتی
در دهان بکند بدون اینکه حساب بکند. آقای بامداد
گفتند که صدي هفتاد و پنج خرج ناحیه دوازده میشود
این را بنده بکلی تکذیب میکنم. آقای دشتی فرمودند
باصد تومان تلفن بچه مناسب است بنده خیلی تعجب میکنم
حضرتعالی که در کمیسیون بودجه بودید و يك نماینده هم
نیستید که در قضا یا وقت نکنید و تمام این توضیحات برای شما
داده شده حالا برای اینکه خلط محبت بشود و سفسطه بشود
اینطور میگویند و الا گفته شده است که برای خرید
يك دستگاه تلفون کابل هر وزارتخانه با صد تومان پول
میخواهد در اضافات سایر وزارتخانهها هم تصویب کردید
حالا آقا در اینجا بطوری مخالفت میکنند مثل اینکه
نازه در این مملکت آمده اند. حضرتعالی در کمیسیون
بودجه بودید و این توضیحات در آنجا داده شده است در
اینصورت مقتضی نیست که با يك لایحه که مخالفت
دارید يك چیز هائی را هم که یادمان است بگویند
بادم رفته است. راجع به اعتباری که برای بعضی مخارج
است و هنوز تعهد نشده است اگر نظر مبارك آقایان
اعضاء کمیسیون بودجه مخصوصاً آقای دشتی و آقای آقاسید یعقوب
و آقای بامداد باشد توضیحات کافی داده شده معذک باز
هم مخالفت میکنند وزارت فواید عامه يك مؤسسان در
نظر گرفته بود و يك مواجبهای گزافی هم در نظر گرفته
بود اشخاصی که طرفدار تقلیل بودجه هستند بنده و آقای آقا
سید یعقوب و آقای دشتی معادل چهار هزار و کسری از همین
لایحه صرفه جوئی کردیم زیادی ها را زدیم گفتیم برای اینکه
ما موافق با فلاح هستیم و نمیخواهیم این چهار هزار
و باصدا تومان برود نوبی مالیه صرف میز و صندلی شود
شما خرج های فلاحی و کار های فلاحی هر چه دارید
در مقابل این چهار هزار و باصدا تومان در نظر بگیرید
و در بودجه ۱۳۰۶ بیاورید مجلس و ما تصویب کنیم
برای اینکه این اعتبار اگر از دست اداره فلاحت میرفت
دیگر اداره فلاحت نمیتوانست این اعتبار را بگیرد ما

گفتیم در دست او باشد که با تصویب مجلس بمصرف
فلاحت برسد. پس این هم يك قلم تعجب آوری که
در اطراف آن این همه حرف زده شود نیست. اینجا
فرمودند اشخاصی که مخالفت میکنند راجع بجنکلی است
که مخالف با بودجه جنکلی هستند و مخالف با ترتیبانی
هستند که در جریان است بنده عرض کردم که اگر
ترتیبات نامطلوبی است باید جلویش را گرفت
ولی حضرتعالی فرمودید بودجه از بین برود و آن ترتیبات
هر چه هست باشد. راجع به اتومبیل های فرد باز بطور تعجب
گفتند اتومبیل فرد مثل اینکه مخبر کمیسیون بودجه و هفده
نفر رفقاشان عقلاشان نیرسیده است که اتومبیل فرد آدم
نیست اتومبیل فرد اداره و مؤسسه نیست آقای دشتی :
دیگر بنا نبود که ما با هم دیگر اینطور کنیم آقا. اتومبیل
فرد برای اداره فلاحت لازم است در اینجا توضیح هم دادند
که متخصص فلاحت متخصص جنکلی میخواهند در اطراف
بروند پرو با کاندان اقتصادی بکنند و لایحه منتشر کنند ماشینها
و ادوات را حمل و نقل کنند. اگر تشریف برده باشند در
کرج ملاحظه مینمایند که امروزه اتومبیل فرد محل
احتیاجشان است و ما هم لازم دانستیم و این دیگر منشی
نیست اتومبیل فرد است بزرگ هم لازم دارد ...
کازرون - مسئله حیاتی است
مخبر - بالاخره افکار امثال آقای کازرونی هم با افکار
ما باید فرقی داشته باشد
رئیس - رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایان موافقت
قیام فرمایند
(چند نفری قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد آقای فیروز آبادی پیشنهاد
ختم جلسه کرده اند
جمعی از نمایندگان - صحیح است
رئیس - جلسه آئینه روز پنجشنبه دستور هم بقیه
دستور امروز
(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)